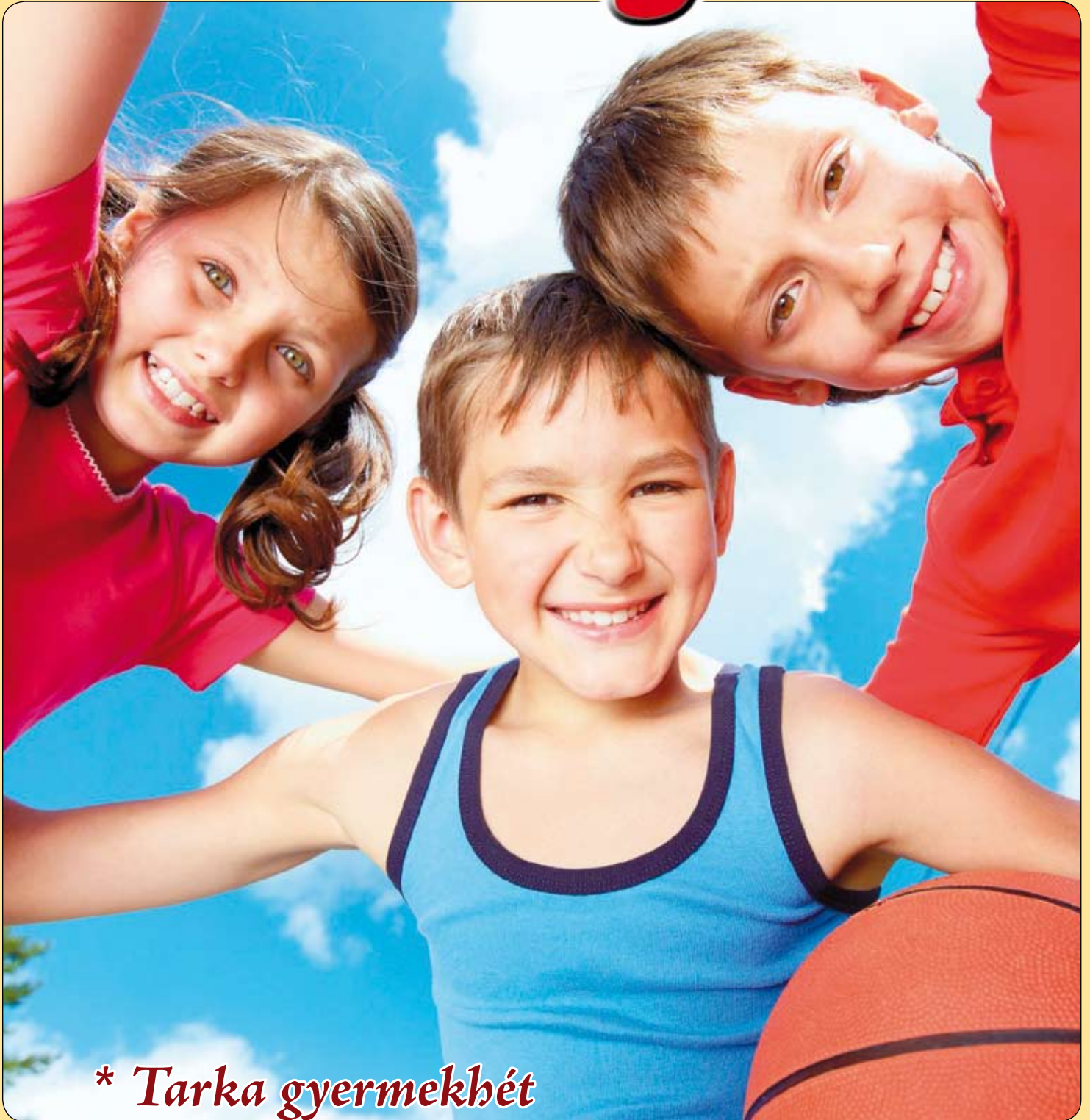

Jó Pajtás

** Tarka gyermekhét*

** Jártál-e már kalandparkban?*

** Örök kedvenceink – a Star Wars hősei*

Idénzáró kishorgászainknál

Sügér, törpeharcsa, bodorka, vörösszárnyú, küsz, dévérkeszeg, jász, balin, gébi... Mindezek a halak láthatók voltak a péterrévei **Krizsák Mátyás** haltartójában az Aranka-parton megtartott verseny végén. Persze, mint egyébként is, most sem a kifogott halfajok számát, hanem a zsákmány össz tömegét pontozták a Jó Pajtás liga záróversenyén, melynek Mátyás volt a pályagyőztese. Ez ugyan nem volt elegendő ahhoz, hogy a verseny összesített bajnoka legyen. De ami nem sikerült egyéniben, az sikerült csapatversenyben. Az évről évre fejlődő, a halat egyre ügyesebben fogó kishorgászok között mind nehezebb győzni.

A záróversenyéről szóló beszámoló, valamint az egész nyáron át tartó bajnokság összesített eredménye lapunk 30. oldalán a Horog rovatban található.

Előttünk lapunk 40. sakkversenye

November második szombatján Csókán várjuk Vajdaság legjobb sakkozóit

Jubileumi évbe érkezett újságunk egyik leghagyományosabb rendezvénye, a Jó Pajtás sakkverseny. Az idén negyvenedik alkalommal ülhetnek majd asztalhoz az általános iskolás sakkozók, és mivel az első ilyen versenyt Csókán rendeztük meg, ezért most úgy döntöttünk, hogy visszatérünk a „tett színhelyére”. Az idei torna helyszíne tehát Csóka lesz, a Jovan Popović Általános Iskola (Branko Radičević utca 11.) tornaterme, kezdési időpontja pedig november 14., szombat 9 óra.

A versenyre vajdasági általános iskolák csapatai nevezhetnek be, a fiúcsapatok 1–5 tagúak, a lánycsapatok pedig 1–3 tagúak lehetnek. A verseny egyéni ugyan (svájci rendszer, 7 forduló, 15–15 perc gondolkodási idő), de az egy iskolából érkező csapattagok egyéni eredményeinek összeadásával születik meg a csapatverseny végeredménye. Az egyéni és csapatgyőztesek egyaránt serleget, érmeket, a díjazottak pedig különböző ajándéktárgyakat kapnak jutalmul. A szervezők reggelit biztosítanak a résztvevők számára, az utazási költség a benevező iskolákat terheli. A résztvevőknek sakk-készleteket és sakkórákat is hozniuk kell magukkal.

A szervezők arra kéri a benevezni akaró iskolák csapatvezetőit, hogy a verseny gördülékenysége érdekében benevezéseiket a szükséges adatokkal (iskola, csapatok összetétele) küldjék el legkésőbb november 10-éig e-mailben (kokai@magyarszo.com), vagy pedig hagyományos postán (Jó Pajtás szerkesztősége, Vojvoda Mišić u. 1., 21000 Novi Sad).

Tavaly Bajsa adott otthont rendezvényünknek, akkor is erős mezőny mérte össze erejét – felvételünkön a gunarasi különnemény

Szavazzunk!

Egyfajta játékra szólítunk benneteket, amelyhez nem kell más, csak jókedv és internet. Októberben arra keressük a választ, hogy melyik szerbiai focicsapatot kedvelitek leginkább:

1. Vojvodina
2. Spartacus
3. Crvena zvezda
4. Partizan

Szavazataitokat egész hónapban várjuk a jopajtas.szerk@magyarszo.com e-mail címre.

A Tükör került minden oklevélre

Eredményesen szerepeltek a szabadkai EmArt Műhely növendékei és a J. J. Zmaj iskola tanulói a bolgár főváros Hristo Botevról elnevezett művelődési központjának tizedik alkalommal meghirdetett nemzetközi képzőművészeti pályázatán. A műhelyből legsikeresebben szerepeltek: **Mészáros Dzszina, Jurcsák Tímea, Halász Nikoletta, Mamuzsity Annamária** és **Milica Stojilković**, valamint a J. J. Zmaj iskolából **Sipraga Lúna** nyerte el a GRAND PRIX minősítést. Ezenkívül megtisztelő, hogy Halász Nikoletta Tükör című rajza (fent) díszít minden oklevelet.

A magyar néprajz változatai

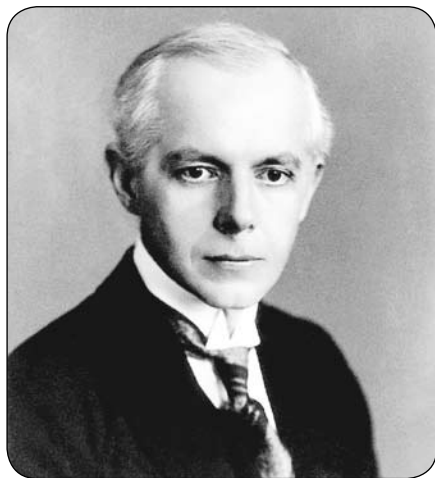
A földrajzi sajátosságok és a történelmi, kulturális hagyományok alapján a Kárpát-medencében öt nagy tájat és számos tájegységet különböztetünk meg.

1. MAGYAR ALFÖLD

Duna–Tisza köze, Tiszántúl (Bácska, Kiskunság, Jászság, Nagykunság, Hajdúság, Érmellék, Nyírség, Bodrogi-köz), Bánság (Temesköz, Békésköz).

2. DUNÁNTÚL

Alpokalja–Örség, Dunántúli-dombság (Göcsej), Mecsek és környéke (Zselic), Mezőföld, Balaton-felvidék, Dunántúli-középhegység), Kisalföld (Csallóköz, Szigetköz, Rábaköz, Hanság).

Bartók Béla

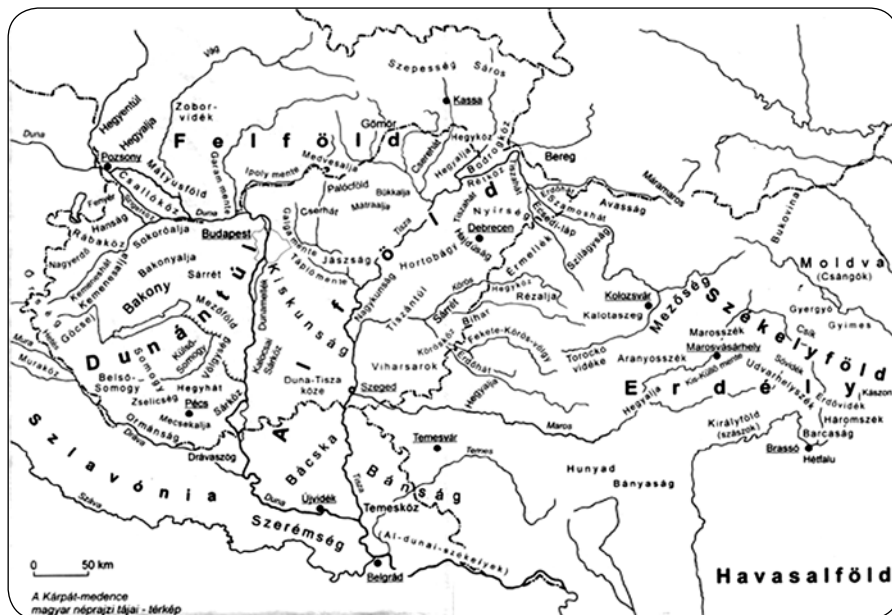
3. FELVIDÉK

Északnyugat-Felvidék (Kis-Kárpátok, Kis-Fátra, Nagy-Fátra, Alacsony-Tátra, Magas-Tátra (Sáros, Túróc, Liptó), Selmeci-érchegység, Gömri-Szepesi-érchegység (Palócföld, Mátyusföld), Északi-középhegység (Mátra, Bükk, Cserhát, Eperjes–Tokajihegység, Matyóföld).

Kárpátalja vagy Északkelet-Felvidék (Zemplén, Ung, Bereg, Ugocsa).

4. ERDÉLY

(Körös-vidék, Erdélyi-medence, Mezőség, Székelyföld, Királyföld, Küküllő mente, Hu-

Magyarország néprajzi tájterképe

nyad, Erdélyi-szigethegység, Keleti-Kárpátok, Déli-Kárpátok). Partium (Szatmár, Máramaros, Szilágyság, Bihar, Arad).

5. DÉLVIDÉK (VAJDASÁG)

Bácska, Bánság, Dráva-mente, Drávaszög, Muravidék, Muraköz, Szerémség.

Ezekben a tájegységekben formálódott a nemzetben belül az a sokszínűség, amely a magyar kultúrát – az életvitelt, a hagyományokat, a népszokásokat, népzénetét, a népviseletet, a mentalitást (viselkedést) – oly változatosá, gazdaggá teszi.

E tájanként kialakult néprajzi csoportoknak olyan közösségi tudatuk van, amelyet évszázados sorsközösségük formált. Például: a székelyek, a jászok, a kunok vagy a csángók a közös eredet hite, a viselet, az összetartó hagyományok, a vallási és életviteli különbözőség révén kitűnnek a környezetükből. A palócokat, a hajdúságiakat, a szegedieket főként a nyelvjárásuk különbözteti meg a többiekétől. A kalotaszegiek, a Zobor mentiek, a matyók díszes, gazdag, színes viseletükkel; a sárköziek, ormánságiak, beregiek különleges

Kallós Zoltán

hímzésükkel; a szatmáriak, a mezőségiak vagy a rábaköziek táncaikkal; a torockóiak, sárréti-ek, mátyusföldiek vagy a gyimesiek a dalaikkal hívták fel magukra a figyelmet.

Lajtha László

Bartók Béla, Kodály Zoltán, Lajtha László, Kallós Zoltán, Martin György és még sok kiváló zenetudósunk, népdalgyűjtőnk munkássága s az új nemzedékek tevékeny érdeklődése nyomán a magyar népzene-, népdal- és néptánc-kincs összegyűjtése egyre szélesebb körben hódít. A hagyományörzés, a hagyományörző népművészek, népművészeti együttesek emlékeztetnek mindnyájunkat a régi magyar közmondásra: „Ki a múltját nem ismeri, az a jövőt nem érdemli!”

A Kárpát-medencei szinten is a legjobbak között levő topolyai Cirkalom néptáncegyüttes több tájegységi népzenei- és néptánc-hagyományából merít (Fotó: Molnár Edvárd)

Temerinben indult útjára a Mátyás királyról szóló bábelőadás

A temerini Vándor Bábszínház a magyar népmese napján, szeptember 30-án tartotta hatodik előadásának bemutatóját. A hideg időjárás miatt helyszínt változtattak ugyan, és nem a hangulatos Tájházban, hanem az Ifjúsági otthonban tartották meg a bemutatót, de ez az érdeklődést csöppet sem rövidítette meg. A Vajdasági történetek Mátyás királyról című gyűjtemény volt az ihletője a bábelőadásnak, a történeteket **Raffai Judit** gyűjtötte össze. A néprajzi szempontból értékes gyűjteményből a gyerekek számára megfogható és érdekes meséket válogattak a bábszínház előadói: **Garbac Sarolta**, **Tóth Livia** és **Zsúnyi Éva**, majd olyan sorrendbe rendezték, hogy azok egyedi mesefonalat alkossanak.

A társulat tájolása ezután kezdődik, az előadását bemutatják Vajdaság-szerte, bárhol, ahol erre igény mutatkozik.

Fotó: Ótos András

Mesedélelőtt Zentán

Játékos mesedélelőttel emlékeztek meg a magyar népmese napjáról, szeptember 30-áról a zentai Városi Könyvtár gyermekrészlegén. A foglalkozás során Benedek Elek életútját építették be a rendhagyó irodalmi meseórába – olvastuk a vajma.info honlapon.

A Benedek Elek által összegyűjtött népmesék közül A só és A köleves című állt a délelőtti kilenckor kezdődő mesedélelőtti középpontjában. A játékos könyvtári foglalkozáson Boros Nándor könyvtáros gitárkísérettel előadott énekkel szórakoztatta a kicsiket, akiket ezenkívül népmesei kitalálás játékkal, felolvasással, valamint különféle kreatív társas feladatokkal, és vetélkedőkkel is vártak a könyvtár munkatársai.

Az óvodások a mesedélelőtti végén diplomával gazdagodtak, amely jelképesen Benedek Elek cimboráivá avatta őket, valamint ajándék könyvjelzőt is kaptak.

Gyermekhét
2015.10.5-9.

A családok támogatása – a gyermekek legjobb támogatása

GYERMEKHÉT

Mi a legjobb a gyerekeknek?

Legtöbbször az utcai járdát festszegető gyerekek látványából jövök rá, hogy gyermekhét van. Ilyenkorra hullani kezdenek a falevelek, a reggelek, az estek már hűvösesek, de ha szerencsénk van, napközben felmelegszik, s akkor jobban esik az utcai rajzolás, a séta, a különféle műsorok, és egyáltalán a figyelem.

Az lenne a legjobb, ha minden nap a miénk lenne, ha a gyerekek minden napot a saját kivételes napjuknak éreznék. Igazán nagyszerű, ha így van. Ám sokkal valószínűbb, hogy nincs így, ezért találták ki a gyermeknapot, amikor mindenki, így a háttérbe szorultak is úgy érezhetik: jó gyerekeknek lenni.

A gyermeknap a világ sok országában ünnepnap, de különböző időpontokhoz kötik a napot. A nemzetközi gyermeknap napja június 1-jén van. Nem tudni, miért pont június 1-jét választották ki, de Magyarországon például május utolsó vasárnapján ünneplik a növekvő nemzedéket.

Szerbiában gyermekhetet tartunk, még hozzá minden év októberében. Az idén 5-e és 11-e között, témája pedig a családi kötelék erősítése, amit úgy fogalmaztak meg: A családok támogatása – a gyermekek legjobb támogatása.

A gyerekhét nagy múltra tekint vissza, vidékeinken 1934 óta ünnepeljük. Szerbiában minden első teljes októberi hétre esik.

N-a

Aszfaltrajzolás Óbecsén

Eljutni a karate-világbajnokságra!

„Közismert, hogy a sport örömforrás. A mozgás örömet valamennyi egészséges ember megtapasztalja, de emiatt játszanak a gyerekek mozgásos játékokat, mert élvezik a testi ügyességet. Tapasztaljuk, érezzük meg, hogy a jó közérzet, az egészség elmaradhatatlan kelléke a rendszeres testedzés, a sportolás.” – Monspart Sparolta

Azt tudjátok, hogy a karate fegyver nélküli harcművészet. A karatézó a végtagjait használja fegyverként. A mozgás elősegíti a jobb közérzetet, az erősebb, aktív izomzatot, a szív jó teljesítőképességét, a tüdő, a légzés hatékonyságát, a tökéletesebb testtatást, a jobb megjelenést, az önbizalom, az öntudat növekedését, a határozottságot, a dönteni tudást, a versenyképességet, a küzdeni tudást, a biztonság érzését...

Komáromi Anna Réka, az óbecsei Sever Đurkic iskola hatodikosa, színkitűnő tanuló. Ő is tudja ezt, s nemcsak a versenyen akar jól teljesíteni. Hogy hogyan kezdődött, elmeséli:

– Kiskoromban, lehettem két és fél éves – emlékezik vissza Anna –, elmenetem a klubba, hogy megnézzem, hogyan edzenek. Az apukám, Komáromi Attila ugyanis karateedző. Szerettem volna látni, hogyan foglalkozik a gyerekekkel. Ő is kiskorában már megtanult karatézni.

*** Miért választottad ezt a küzdősportot?**

– Ez valójában harcművészet. Jó arra is, hogy megvédjem magam, de valójában magam miatt járok edzésre, így egészséges maradok, meg a koncentrációt, az odafigyelést fejleszti, s az iskolában is jobban tudok teljesíteni, összpontosítani.

*** Hányszor van hetente edzés?**

– Ha délelőttösök vagyunk, mindennap. Ha délutánosok, akkor hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton. Általában bemelegítő tornagyakorlatokkal kezdjük az órát, majd különféle technikákkal folytatjuk. Én a kata karatét választottam.

A barnaöves Anna

*** Biztos sok élményed van.**

– Igen, Szerbiában szinte mindenfelé járunk, így Belgrádban, Adán... De nekem nemcsak a versenyek a fontosak, hanem a szemináriumok. Kétszer voltam Budapesten, tavaly és az idén nyáron, jötték a japán mesterek, s tőlük sokat tanultunk. Négy napig voltunk ott, s naponta három és fél órát edzettünk. Ez volt a legszebb élményem a karatéval kapcsolatban.

*** Sok érmed, serleged van. Az is élmény, s öröm, ha a dobogó legfelső fokán állsz.**

– Persze, az is öröm, ha dobogón állhatok, van sok érmem, összesen 72, meg 8 serlegem.

*** Milyen eredményeidre vagytok az edződdel büszkék?**

A csapattársakkal és az edzővel

Igazán szép számú serleg, érem van már a tulajdonában

– Voltam már 2013-ban az Európa-bajnokságon, az idén meg benne vagyok a válogottban, s megyek a világbajnokságra, melyet Szabadkán tartanak meg októberben.

*** Ki a példaképed?**

– A japán mesterek. Én is olyan szeretnék lenni, mint ők. A karate ugyanis Japánból eredő harcművészet, s természetesen a japánok a legjobbak.

*** Szerinted miért jó karatézni?**

– Szerintem is egészséges küzdősport, nekem is ez a legfontosabb.

*** Sokan azt mondják, azért járnak karateedzésre, hogyha az utcán megtámadják, tudjanak védekezni.**

– Igen, azt is megtanuljuk. Megvédem magam, ha ilyesmire kerül sor. Nem kell ahhoz nagy erő, az a fontos, hogy erősen megálljunk a földön, meg tudni kell azokat a pontokat az emberi testen, amelyeket ha megnyomunk, nagyon fáj. Meg hát elfutni is lehet.

*** Egy karatekedvelő lány nem csak karatézik.**

– Nem. Szeretek rollerezni, ha szép az idő, olvasni, a barátnőmkel sétálni, zenét hallgatni.

*** Mi a nagy vágyad?**

– Mind jobb és jobb karatézó legyek, és erre is törekszem.

*** Voltál már az év sportolója?**

– Igen, 2013-ban, amikor második lettem az Európa-bajnokságon. A község házán a község elnöke gratulált, átadta a kupát, meg lefényképeztek.

*** Mit üzensz az olvasóknak?**

– A Jó Pajtás olvasóinak üzenem, ne csak a számítógép előtt üljenek, hanem sportoljanak, hogy egészségesek maradjanak!

Kívánjuk Annának, hogy a világbajnokságon is jól szerepeljen.

Koncz Erzsébet

Fotó: Komáromi Márta

A nyelv ünnepe Nagykikindán

A nagyvilág szeptember 26-án ünnepli a nyelvi sokaságot, az ünnepet hivatalosan a nyelv európai napjának nevezik. A nagykikindai Szent Száva iskolában is megemlékeztek erről a napról, már csak azért is, mert az intézményben több nyelven folyik az oktatás, és fontosnak tartják a nyelvek tiszteletben tartását. Az iskolában hagyománya van a megemlékezésnek, amikor vetélkedőt szerveznek, és változatos, érdekes fejtörőket találnak ki a diákoknak. A nyelvi ünnepnapot ezúttal is más iskolák csapataival együttesen ülték meg. A helybeli Milivoj Omorac Idoš, a Đura Jakšić és Žarko Zrenjanin, a novi kozarci Ivo Lola Ribar, valamint a kisoroszi Gligorije Popov iskolák társultak a versengésben a Szent Száva iskolához.

Szarvas Gábor Nyelvművelő Napok Adán

Nem felejtették ki az általános iskolásokat az idén sem a Szarvas Gábor Nyelvművelő Napok szervezői. A rendezvény témái ezúttal *A nyelv határai* témakörhöz illeszkednek. Pénteken, október 9-én a Cseh Károly Általános Iskolában 10 órakor kezdődik az általános iskolák 7. osztályos tanulói számára tartandó Játékos nyelvi vetélkedő elődöntője, és vele párhuzamosan a Játékos nyelvi vetélkedő a község általános iskoláinak 4. osztályos tanulói számára. A hetedikesek versenyének döntője 13 órától lesz az adai színházteremben. A negyedikesek versenyének játékvezetője dr. **Molnár Csikós László** újvidéki egyetemi tanár, a hetedikesek vetélkedőjét pedig **Szűcs Budai Engelbert** óbecsei magyartanár és iskolaigazgató vezeti. 18 órától az adai képviselő-testület tanácstermében a Mécsvirág Együttesnek „*Amit szívedbe rejtész...*” című zenés irodalmi estjén vehetnek részt az érdeklődők.

Szombaton, október 10-én 9 órakor lesz Szarvas Gábor szobrának megkoszorúzása, 9,30-kor *A 28-as nemzedék* c. kiállítás megnyitására kerül sor, 10 órától pedig az adai Képviselő-testület tanácstermében *A nyelv határai* témáról tudományos tanácskozás kezdődik. A következő előadások hangzanak el: Hódi Éva: Bábel örökösei, Tóth Szergej: Nyelv és hatalom. Az ellenség neve és képe, Molnár Csikós László: Nyelvek önállósodása, Hódi Sándor: A nyelv határai, Balázs Géza: Mire jó és mire nem jó a nyelv? A nyelvi pontosságról, Magyary Sára: Elveszett jelentések, Pölcz Ádám: Erkölcsi/etikai korlátok a nyelvben.

MCSL

LELKIZZÜNK!

A harag rossz tanácsadó

A harag rossz tanácsadó – tartja a mondás, és hogy ez mennyire így van, semmi sem bizonyítja jobban, mint az a számtalan veszekedés, kiabálás, sértődés, amelyet utólag megbánunk. Manapság mégis nagyon sok a haragos, dühös, gyűlölködő ember, és valóban van abban valami, hogy a harag a legtöbb problémánk alapja. Ugyanis, aki haragos, az nem találja a helyét, kényelmetlenül érzi magát és akadályozza a sikeres, eredményes fellépést.

Akkor mégis vajon miért lobbannak haragra az emberek? Mindenki mérgelődik időnként, ez tény. Súlyos és tartós problémák származhatnak belőle, ha visszafojtjuk, ha tagadjuk a létezését, ha engedjük tombolni, és akkor is, ha nem küzdünk ellene, mivel a leg-erőteljesebb indulataink egyike.

Wendy Grant amerikai pszichológus szerint dühönghet bennünk indokolt harag, elfojtott harag, öncélú harag, illetve állandósult harag. Vannak olyan esetek, amikor *indokolt a haragunk*. Jogunk van például felháborodni, ha igazságtalanságot követnek el velünk szemben, vagy megszegyenítenek valakit. Az ilyen okból feltamadó haragunk azt a célt szolgálja, hogy ne nézzük tétlenül a történeteket. *Elfojtott haragról* akkor beszélhetünk, ha a szüleink folyamatosan azt sulykolták belénk, hogy a düh nem helyénvaló, és ezért a haragunkat megtanultuk elnyomni. Akik nem merik kifejezésre juttatni a mérgüket, általában a „könnyebb utat” választják, és rendszerint igyekeznek elkerülni mindenféle problémát. Hosszú távon viszont ez rosszul szokott elsülni. Az ilyen emberek egyszer csak váratlanul, „felrobbannak” és látszólag ok nélkül kezdenek dühöngni, ordítózni. Ezzel azonban semmit sem oldanak meg. *Az öncélú haragnak* nincs köze az igazságtalansághoz. Ezt a fajta haragot éljük át, amikor úgy érezzük, hogy elhanyagolnak bennünket, méltatlanul bánnak velünk, elnyomnak minket, vagy például elének furakodnak a sorban. Ez utóbbi nem is személyünknek szól. Ilyen esetben semmi értelme haragra gerjedni. *Állandósult haragról* akkor beszélhetünk, ha a dühünk szinte már szokássá válik. A háttérben ilyenkor az önbizalom hiánya, illetve az elégedetlenség áll, folyton másokban keressük a hibát.

Ahogy sok viselkedésformát, így a harag kezelését is gyermekkorban kezdjük megtanulni. Mint annyi más esetben, itt is sokat segíthet, ha tudunk lazítani. Gondoljunk valami olyanra, ami haragot vált – váltott – ki belőlünk! Derítsük ki haragunk igazi okát. Valójában miért is haragszunk? Megbántottak? Tévesen ítélték meg? Jogtalanul hibáztattak valamiért? Beavatkoztak a magánéletünkbe? Igazságtalanul bántak velünk? Ha már körülhatároltuk haragunkat, tegyük fel magunknak a kérdést: „Indokolt-e a haragom ebben a helyzetben?” Képzeljük magunk elé a szituációt, és próbáljuk megfejteni, miért reagáltunk indulatosan! Képzeljük el, hogy megbeszéljük a dolgot az érintett személlyel, miközben elmondjuk neki az érzéseinket is! Könnyen meglehet, hogy a másik embernek sejteltme sincs róla, hogy viselkedésével kihozott minket a sodrunkból. Az is megeshet, hogy mi értettük, magyaráztuk félre a helyzetet. Soha ne feledjük, másokat nemigen tudunk megváltoztatni, de azon igenis tudunk módosítani, hogyan fogjuk fel mások tetteit és szavait.

Kis Laura

Az avarok a Pannon-síkság egykori titokzatos lakói

Mit tudtunk meg a sírjaikból?

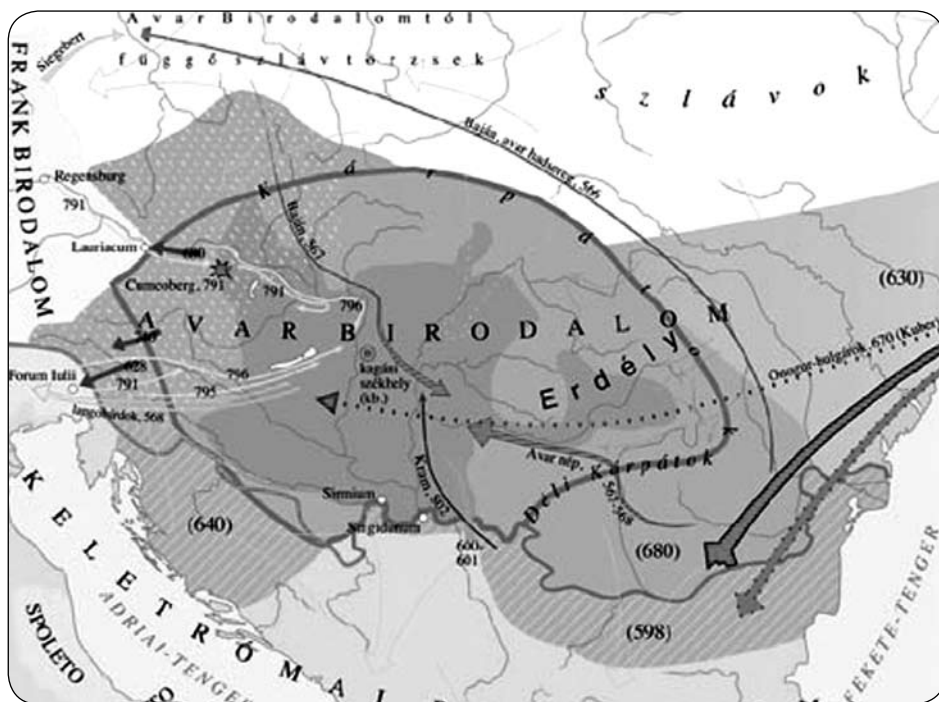
Az avarokról sok eltérő elmélet létezik. Egyes történészek szerint ázsiai eredetű nomád törzsekről van szó, mások viszont germán származásúaknak tartják őket. Abban biztosak lehetünk, hogy az avarok között voltak hun, germán, talán szláv és bolgár törzsek is, pontosabban több csoportjuk létezett. A nagy Bizánci Birodalom néha kénytelen volt a kincseihez nyúlni, hogy bebiztosítsa magát az avarok támadásaitól, hasonlóan, mint korábban a rómaiak a hunoktól. A legnagyobb támadást Bizánc fővárosa, Konstantinápoly ellen az avarok a szlávokkal együtt indították, 626-ban, de a támadás kudarcra végződött, Bizánc belső gyengesége ellenére is.

Bayán kagán mellszobra Isztambulban

Az avar korszakot három periódusra osztjuk: az I., II. és III. kaganátus idejére, vagyis a fejedelemség kora, a birodalom hanyatlásának ideje és a birodalom bukása. Az avaroknál a legmagasabb rangú vezető a kagán volt. Bayán kagán személyében közös vezére volt az avar törzseknek. A vezér halála után, ahogyan az lenni szokott, belső ellentétek kezdődtek. Az avar birodalom lényegesen összezsugorodott, így a csak a Kárpát-medencére és a Balkán-félsziget északi térségeire terjedt ki. Korábban a Bécsei-medencétől egészen a Don folyóig ért.

Az avarok egy csoportja, amely Kelet-Európából érkezett 567-ben, a Pannon-síkságon megalakította az Avar Kaganátust, amely a VI.

Az Avar Kaganátus térsége

és a IX. század között létezett. Lakosai között szlávok is voltak, valószínűleg Bizánc telepítéspolitikájának köszönhetően. Az avar kor mindennapi életéről a legtöbbet a megmaradt sírok alapján tudhatjuk meg. A sírokból számos kard, tör, öv, kehely, tál került elő. A legtöbb kincset a fejedelmi sírokból találták. Ezek a sírok valószínűleg biztonsági okokból elszigeteltek voltak a többitől (hasonlóság a hunokkal, gondoljunk csak Attila sírjának a titokzatoságára). A kaganokat néha a lovakkal együtt temették el, az állat és gazdája is arany tárgyakkal volt körülvéve. Az aranyat az avar uralkodók is szerették, a hatalom jele is volt. Ebben és sok másban az avar vezérek a bizánci császárokra akartak hasonlítani. A fejedelmi jelvény azonban náluk nem a korona volt, hanem az arany ivóköpör. A későbbi időből származó sírokból már észrevehető a bolgár hatás, ugyanis a VII. század vége felé bolgárok érkeztek a Kaukázus térségéből az avarok lakta területekre. A temetőikben akár több ezer sír is volt, ez a lakosság jelentős létszámáról tanúskodik.

Az avarok nagy nemzetségekben éltek, amelyek lényegében szélesebb körű családok voltak. Több nemzetség közösen élt egy-egy településen. A nemzetségek vezetőit öltözködésük különböztette meg a többiektől. A nemzetségfő aranyozott övet hordott. Egyes nemzetségekben a poligámia is természetesnek számított. Testfelépítésük alapján mongoloid származást állapítottak meg róluk az antropológusok. Nem tudható pontosan

milyen nyelven beszéltek, valószínűleg kezdetben mongol, török, később szláv nyelveket is.

Katonai szempontból lényegesen különböztek a Bizánci Birodalomtól. Mivel nomád népekről van szó, nem építettek erődítményrendszereket és falakat. Harci taktikájuk abban rejlett, hogy saját harcosaikat a védettebb belső sorokban helyezték el, a legyőzött népek harcosait (akik az avarok seregeiben fogolyként szolgáltak) pedig a külső sorokba állították, így védőgyűrűt képeztek számukra.

A VII. század változásokat hozott az avar világban. Az onogur-bolgár birodalom szétesésével új tömegek érkeztek, ugyanakkor nyugat felől az egyre növekvő és erősödő Frank Birodalom fenyegette az avar fennhatóságot. A Pannon térségben elterülő Avar Kaganátust a Nagy Károly által vezetett frankok pusztították el. Területének egy részét a frankok szállták meg, a többi a bolgár birodalomhoz csatolták. A IX. század folyamán az avar uralmat két nagyhatalom váltotta fel, a Dunántúli Karolingok Német-római Birodalmához került, a keleti térségek pedig a bolgár kánok hatalma alá.

Pontosan nem tudni, hogyan tűntek el az avarok a történelem színpadáról, az orosz óschrónikában ez áll: „...elgőgösödtek, és az Isten elveszté őket, és elhaltak mind Isten haragjától, és ma is megvan az orosz közmondás: elvesztek mint az orobok, akiknek sem nemzetségük, sem ivadéuk nincsen”.

Gyarmati Balázs történész

Évfordulók nyomán

1896. október 8. – A Magyarok Nagyasszonyának ünnepe. A hagyomány szerint Szent István király a halála előtt Szűz Mária oltalmába ajánlotta a koronáját és országát. Őseink ezt a felajánlást szent örökségként adták át nemzedékről nemzedékre. Vaszary Kolos bíboros, prímás kérésére a Szentszék is elismerte a Mária-tiszteletnek ezt a nemzeti jellegét, és XII. Leó pápa 1896-ban külön ünnepet engedélyezett, Szent X. Piusz pápa az ünnepet október 8-ára tette át. 1980-ban II. János Pál pápa ezen a napon szentelte fel a Szent Péter bazilika altemplomában az új magyar kápolnát, a Magyarok Nagyasszonya tiszteletére.

1940. október 9. – Liverpoolban megszületett **John Lennon**, a Beatles együttes alapító tagja. Az ötvenes évek végén állt össze a zenészcsoporthoz, amelynek tagjai voltak Lennon mellett Paul McCartney, George Harrison és Ringo Starr. A hatvanas évek elején érték el első sikereiket a liverpooli Cavern és a hamburgi Star Clubban. 1962-ben készítették első lemezüket Love Me Do címmel. A melodikus rockzene tipikus képviselői lettek. 1963-ban volt az első országos turnéjuk Nagy-Britanniában, majd ezt követően, augusztus 3-án tartották az utolsó koncertjüket Liverpoolban,

és átköltöztek Londonba. 1964-től kezdtek turnézni a világban, Lennon a televízióban, filmekben, sajtótájékoztatókon és interjúkban tanúbizonyságot tett személyiségének lázadó, kritikus oldaláról, gyors észjárásáról és szarkasztikus humoráról. Zenei karrierje mellett békeaktivista, író, színész és festőművész is volt. 1980. december 8-án New Yorkban egy elmebeteg gyilkolta meg.

2013. október 11. – Történelmi vereségét szenvedett el a **magyar labdarúgó válogatott**. Világbajnoki selejtezőn kapott ki a magyar válogatott Hollandia csapatától 8:1 arányban. A meccs után Egervári Sándor szövetségi kapitány lemondott, lemondását elfogadták. A magyar csapat a 8:1-es fiaskóval beállította története legsúlyosabb különbségű vereségét, 1908-ban Angliától, 1941-ben pedig Németországtól kapott ki 7:0-ra.

1492. október 12. – **Kolumbusz Kristóf** genovai tengerész felfedezte Amerikát. A Bahamákon, a mai San Salvador szigetén kötött ki. Az utazáshoz kasztíliai **Izabella királynő** bocsátott három hajót a rendelkezésére. Kolumbusz nyugat felé haladva (Toscanelli 1474. évi térképe alapján) Indiába akart eljutni, hogy a luxuscikkek keleti kereskedelmét megszerezze Velence elől. A képen a felfedező három hajója: Niña, Pinta és Santa María.

1803. október 12. – Írorságban megszületett **Alexander Turney Stewart**, az első amerikai nagyáruház létrehozója. Az egyházi pályára szánt Stewart 17 évesen vándorolt ki az Egyesült Államokba, ahol korábbi tanulmányainak köszönhetően ókori történelmet tanított egy magániskolában. Néhányszor hazalátogatott Írországra, ahonnan csipkével és rövidáruval megrakodva tért vissza, majd hamarosan rájött, hogy ez sokkal jobb üzlet, mint a tanítás. 1923-ban nyitott egy kis boltot a Broadway-n, amely főként azért tett szert gyorsan nagy hírnévre, mert Stewart módfe-

lett figyelmes volt a vevőivel. Alapelve volt, hogy minden vásárlót meg kell tartani, alkalmazottjaival viszont rendkívül keményen bánt. Egyre több boltot nyitott, üzleteit újszerűen osztályokra bontotta, vevőcsalogatásra kitálalta a kirakatokat, majd 1848-ra felépíttette a legelső nagyáruházat. New York leggazdagabb embereként 1869-ben elkezdte megépíteni Long Islanden a munkások paradicsomának szánt Garden City-t. Stewart 73 éves korában halt meg, holttestét 1878-ban ellopták, özvegye csak 25 ezer dollárért kaphatta vissza férje földi maradványait.

1983. október 13. – Amerikában (Chicago) bemutatták az első, kereskedelmi forgalomba szánt **mobiltelefonokat**. A majdnem négyezer dolláros készülék 30 percig bírta feltöltés nélkül. Az első automatikus, analóg mobiltelefon a hatvanas években készült el. Az USA-ban már 1946 óta használtak rádiótelefonokat, de a használható rádiófrekvenciák száma igen korlátozott volt. Ezért a városokat vételi zónákra (cell) osztották, és 1948-ban már megoldható volt az automata kapcsolat. Sok időnek kellett még eltelnie azonban, hogy megszülessenek a megfelelő minőségű telefonkészülékek. Skandináviában 1981-ben, Európában a nyolcvanas évek végén kezdtek tömegesen elterjedni a mobiltelefonok.

MIT TEHETÜNK ÉRTÜK?

Kihalófélben a csak a vidékeinken élő földikutya

A Kárpát-medencében őshonos, mára a kihalás szélére került délvidéki földikutya-populáció megóvására hívták fel a figyelmet Magyarországon. A délvidéki földikutya kevés szerbiai példánya mellett csak Magyarországon található, így a faj fennmaradása kizárólag ezen a vidéken biztosítható. Ezért a szakemberek javasolják élőhelyének védelem alá helyezését, tudományos földikutya-rezervátum létrehozását, valamint ismeretterjesztő központ felállítását Baján. A

Délvidéki földikutya-program indult Európa egyik legkritikább emlősfajának megmentése érdekében (Fotó: MTI)

földikutya eltűnésének fő oka az élőhelyeinek átalakulása, a gépesített mezőgazdasági művelés, illetve a legelők elvadulása. Fennmaradását leginkább a füves területek megőrzése, a kisebb élőhely foltok összekötése, és a legeltetéses gyepgazdálkodás szolgálja.

A délvidéki földikutya a genetikai vizsgálatok szerint önálló állatfaj, amely csaknem kétmillió évvel ezelőtt alakult ki a Kárpát-medencében.

Fák építik a hidakat

Az indiai Khasi-kultúra már nem is tudja, pontosan mikor indult útjára ez a furcsa tradíció: a Khasi-hegységben élő emberek egyszer csak úgy kezdték növeszteni a fákat, hogy azoknak a gyökere természetes hidat formáljon a folyók felett.

A szokás még ma is él India északkeleti területén, a mai Meghálaja állam területein belül, a Khasi-hegység környékén. A helyiek a fűgefaj hajlékony gyökereit a folyó fölé helyezett bételfa tönkjei köré csavarják, egészen addig, amíg a fűgefa magától át nem ér a szemközti partig. Hogy az egyre növekvő híd még stabilabb legyen, köveket, ágakat és egyéb hasonló kiegészítéseket helyeznek a gyökerek közé, így azt is körbefonhatják a fa indái. A hídnövesztés egyébként nem sietős munka: egy ilyen természeti csoda elkészítése akár 15 évbe is telhet. Amilyen sokáig tart elkészíteni, annyira tartós is: állítólag egy-egy ilyen híd akár 500–600 évig is tarthatja magát, biztonságos átjutást biztosítva a folyó egyik partjáról a másikra. Ez azért ilyen megdöbbentő szám, mert a fűgefa életben marad, és folyamatosan erősíti meg a saját gyökereit, így a hidat is.

Az első írásos említés az ehhez hasonló hidakról H. Yule hadnagy által íródott, aki 1844-ben a Journal of the Asiatic Society of Bengal folyóiratban számolt be a különleges jelenségről. Meghálaja állam egyébként arról híres, hogy a legcsapadékosabb vidék a földön – nem csoda hát, ha a folyók áradásakor a helyieknek több hídra volt szükségük, mint az ország egyéb tartományaiban. Az elmúlt 25 évben egyre kevesebb ilyen híd készül – az építések ma már leginkább acélkötelet és modern építészeti módszereket használnak, amelyek valóban gyorsabbak, viszont kevésbé különlegesek, mint a fűgefából növesztett hidak. (Origo.hu)

Úgy fest, mintha a két fűgefa összeölelkezne a folyó felett (Fotó: Flickr)

Kisebb lett a Mont Blanc

Több mint egy méterrel lett alacsonyabb a Mont Blanc két év alatt. Az Alpok legmagasabb csúcsa az ideai mérések alapján 4808,73 méter – közölték a földmérő-expedíció tagjai. A két évvel ezelőtti vizsgálatok alapján a francia geoinformatikai és erdészeti intézet (IGN) 4810,02 méteresnek kalkulálta a hegyóriást az azt borító jégsapkát is beleértve, vagyis a csökkenés 1,3 méter.

Hogyan lehetséges ez?

A Mont Blanc magassága alapvetően a ráakodott hó mennyisége miatt változik, ez pedig a csapadéktól és a szélről függ – magyarázta Christian Vincent, a grenoble-i jégkutató intézet glaciológusa. Minél több a csapadék, és minél gyengébbek a szelek, annál nagyobb hőtömeg halmozódik föl, és annál vastagabb lesz a 4792 méteres, sziklás csúcst borító jégsapka.

A Mont Blanc a 2005-ben végzett, 4808,75 métert mutató mérések óta egyszer sem csúszott 4810 méter alá, csak az idén. A 23 alpinista részvételével folyó méréseket 2001 óta kétfévente végzik el.

Minél több a csapadék, és minél gyengébbek a szelek, annál nagyobb hőtömeg halmozódik föl, és annál vastagabb lesz a 4792 méteres, sziklás csúcst borító jégsapka (Fotó: AFP)

Az amuri leopárd – egy súlyosan veszélyeztetett faj

Az amuri leopárd Kelet-Oroszország, Északkelet-Kína és a Koreai-félsziget hegyvidéki erdeiben él. Mára mindössze egy viszonylag kis területen, az orosz–kínai–észak-koreai határok háromszögében él. Korábban előfordult Kína északkeleti részén és a Koreai-félszigeten is, de ezeken a területeken mára nagy valószínűséggel kihalt. Az egyik legritkább macskaféle, manapság a vadonban 70 egyednél nem él több. A Természetvédelmi Világszövetség az amuri leopárdot a súlyosan veszélyeztetett állatok közé sorolja. E veszélyben lévő állat fő tápláléka a szibériai őz, a vapiti és a szikaszarvas, ezek mellett nyúlra és borzra is vadászik. A vadonban 10–15 évet él, de fogságban akár 25 évig is élhet. Csak a fogságban tartott amuri leopárdok szaporodási szokásairól vannak ismereteink. A megfigyelések alapján elmondható, hogy a vemhesség 12 hétig tart és 1–4 kölyök születik, általában csak kettő. A fiatal állatok két évig az anyjukkal maradnak.

A minilovak mint terápiás állatok

Aminilovakat egyre szélesebb körben alkalmaznak terápiás állatként, hiszen ezek a kis állatok rendkívüli kedvességgel közelednek mindenkihez. A minilovak tenyésztésének a pompás testalkat és a kiváló természet volt a célja. A minilovak magassága 86 és 97 cm közötti, könnyen taníthatók, kedves természetűek, és a saját súlyuk négyszeresét képesek elhúzni. Bár a minilovak gondozása majdnem megegyezik nagyobb fajtársaikkal, bizonyos egészségügyi problémákra érzékenyebbek. A minilovak különböző szerepekre alkalmasak, azonkívül, hogy lehetnek házi kedvencek és versenyek résztvevői, ezek a kiváló természetű lovak csodálatos terápiás állatok, de nagyszerű vakvezetők is, mivel nagyon jól érzékelik a környezetüket.

Egyre többször tűnnek fel terápiás állatként a kórházakban és idősek otthonában. Az állatok közelsége mindenképp jó hatással van a valamilyen lelki traumát átélt emberekre. Bármilyen állatról legyen is szó, az elv ugyanaz: az állatok játékos módon ébresztenek bizalmat a lelkileg, szellemileg vagy testileg sérült emberekben. Az állatokkal való foglalkozás elősegíti egyes betegségek gyógyulását, javulását vagy szinten tartását.

Elárvult kenguru újszülötteket ment egy ausztrál férfi

Az ausztrál Chris Barnes egy különleges hivatást választott magának: árva kengurubébiket ment Közép-Ausztráliában. A „Kenguru Dundee” néven becézett férfi körülbelül 30 elárvult állatról gondoskodik, és olyan hírnév-

re tett szert, hogy saját tévé-műsort is kapott.

Chris története 2005-ben kezdődik, amikor is egy elpusztult kengurumami erdőszéleiben felfedezte a kis árva kölyköt, amelyet rögtön a szárnyai alá vett. Akkor elhatározta, hogy felhagy eddigi életével, és elkezdte építeni az Alice Springsben található menedékhelyet, ahol ma már 36 hektárnyi területen körülbelül 30 megmentett kenguru nevelkedik. Eleinte mindenfajta támogatás nélkül dolgozott, de a BBC2 dokumentumfilmjének hála, mostanra világ hírnévre tett szert, és egyre többen segítik őt pénzdományokkal, így az elmúlt egy évtizedben már több mint 200 kengurunak tudott segítséget nyújtani.

A csiklandozás kínzás egyes állatok számára

Az egzotikus állatokkal nemcsak a saját, de az ő egészségük érdekében is óvatosan kell bánni. Számos egzotikus állatot tartanak házi kedvencként anélkül, hogy előtte utánanéznének, hogyan is kell egy ilyen fajtaival bánni.

Nagy szemei és hatalmas puha bundája miatt népszerű kis kedvenc Nyugaton a törpe lajhármaki, és rengeteg „vicces” videó került már fel az internetre arról, hogy milyen aranyosan viselkedik a kis állat, amikor csiklandozzák. Az International Animal Rescue azonban arra figyelmeztet a videójában, hogy ez a törpe lajhármakinak valójában kínzás.

„Ha azt mondom, hogy azért emelik fel a karjukat a törpe lajhármakik, mert rettegnek, és a könyököknél lévő módosult verejétkmirigyekkel méreganyagot termelnek, akkor is azt gondolod, hogy aranyos?” – hívja fel a videóban az

emberek figyelmét Peter Egan, a Downton Abbey színész.

Ezeket az állatokat szörnyű körülmények között szállítják, és gyakran érzéstelenítés nélkül távolítják el a fogaikat, mielőtt illegálisan eladnák háziállatként.

Figyelemfelhívás céljából jött létre a TicklingsTorture nevű weboldal is, ahol arra kéri az embereket, hogy ne osszák meg vagy lájkolják a csikizós videókat, az állatok megmentése érdekében.

RÜGYFAKADÁS

Jó gyerekek lenni

A nevem Véber Amarilla. 2002. szeptember 21-én jöttem a világra a zentai kórházban. Az 5. b osztály tanulója vagyok.

Számtalan dolog miatt szeretek gyerek lenni, de én is, mint mások, néha irigylem a felnőtteket. Nekik ugyanis nem parancsol senki. Viszont belátom, hogy tévedtem. A felnőttek sokszor arról beszélnek, milyen szívesen lennének még gyerekek. Gyermeknek lenni jó, mert nem kell hajnalban dolgozni, vagy késő estig túlórázni. Nem kötelességem aláírni rengeteg olyan papírt, amely tele van számokkal és betűkkel. Csak a saját feladatokat kell elvégezni és élvezni az életet. Csak ne lenne az iskola. Anyáék szerint nagyon jó dolog, mert sokat tanulhatok, és azután okos, talpraesett ember leszek. Nekem azért kedves az iskola, mert jó a társaság, tudunk beszélgetni, játszani, és közös munkában veszünk részt. Így a kellemest össze lehet kötni a haszonnal. Ezzel szemben a szüleimnek a kertészkedés, főzés, mosás és még rengeteg feladat jut. Szeretek segíteni otthon, anya szerint jó háziasszony leszek. Rengetegszer megfordul a fejemben a kérdés: mi leszek, ha nagy leszek. Az álmodom, hogy orvos vagy gyógyszerész legyek, hiszen már csak három év, és választanom kell. A barátnőmmel néha azt játszuk, hogy felnőttek vagyunk, és hogy szorgalmasan dolgozunk a saját munkahelyünkön. Anyukám mindig azt mondja:

– Addig örülj, amíg gyerek vagy! Élvezd ki a gyermekkorod!

Egyelőre még gyermek vagyok, és élvezni szeretném minden pillanatát, mert csak egyszer vagyunk gyerekek.

Véber Amarilla, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Görögországban nyaraltunk

Eljött a csütörtök este. Izgatottan indultunk Görögországba. Kíváncsi voltam a tengerre, hegyekre.

A hosszú út után fáradtan érkezünk meg a szállodába. Pihenés, majd strandolás következett. Mikor megláttuk a tengert, csak néztük, és szívtuk magunkba a sós levegőt. Az öcsémmel búvárkodtunk, homokvárat építettünk, sőt apát is betemettük teljesen homokkal. Esténként a városban sétáltunk. Rengeteg turista nyaralt itt. Sokféle embert láttunk, ami szintén nagyon érdekes volt. Mivel autóval mentünk, így nem voltunk helyhez kötve. Sokat kirándultunk. Ellátogattunk egy gyönyörű strandra, ahol türkizkék volt a víz, és fehér a homok. Múzeumban is voltunk, ahol ókori romokat és nagy kőoroszlánt néztünk meg. Ilyen szép helyen, mint Görögország még nem is jártam.

Ez a nyár tele volt élményekkel. Felejthetetlen marad az egész családnak.

Kol Réka, 5. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Játék a főzőversenyen

A nyári szünet egyik péntekén főzőversenyt rendeztek Pacséron. Apa néhány munkatársával együtt mi is beneveztünk.

Nyolc óra körül apa, Denisz, Árpi, Tibi és én lementünk a kiserdőbe. Lepakoltuk a cókókunkat, majd mi Denisszel focizni kezdtünk, addig apa visszament a lányokért. Később elindultunk a tűzifáért. Más barátokkal is találkoztunk, akiknek elmondtuk, hol táboroztunk le. Miután visszaértünk a táborba, Tina Teóval játszott. Mi Denisszel és Nemanjával párszor körbejártuk a tavat. Mindenki jól szórakoztam. Szabinának hoztak egy érdekes kártyát. Sokat játszottunk vele, aztán megfőtt az étel. Elmentünk tálért, hogy a zsúrinek szedjük bele kóstolót. Nem mi nyertünk, de függetlenül a verseny eredményétől, nekem nagyon finom volt a paprikás. Evés után is sokat játszottunk: labdázunk, fürdünk. Élveztük a kellemes délutánt.

Estefelé hazaindultunk. Nagyon jól éreztem magam.

Majláth Dávid, 5. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Az én nyaram

Ezen a nyáron sok minden történt velem, és most ezt szeretném elmesélni.

Júniusban befejeztem az ötödik osztályt, és elkezdődött a nyári szünet. Nagyon-nagyon meleg napok jöttek, ezért sokszor voltam a családommal Szerbcsernyén a fürdőben. Mivel már jól úszok, ezért ugráltam a medencébe. Elérkezett a születésnapom is, így hát egy bulit tartottam. Esténként sokat mentem a barátokkal focizni a kispályára. Az egyik rokonunknál lagziban is voltam, ahol jól szórakoztam. Néha elmentem a nagymamámhoz is. Augusztusban elutaztunk Szegedre a nenémhez vendégségbe öt napra. Egyik nap elmentünk a mórahalmi fürdőbe is, ahol jól éreztük magunkat. Szent István napján este kísértünk a Tisza-partra, ahol megnéztük a gyönyörű tűzijátékot. Vendéglőkben és fagyaltozókban is megfordultunk. Majd szétnéztünk a bevásárló központban. Utolsó nap még sétálgattunk a városban. Mindez nekem szép élmény volt. Mikor hazaértünk, lassan kezdtem átrendezni az íróasztalom fiókjait, hogy beleférjenek a hatodikos tanszereim.

Egy kicsit sajnálom, hogy vége van a nyárnak, de vártam már a találkozást az osztálytársaimmal.

Vladuc Kristóf, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Kedvenc állatom

Sokáig tanakodtam, hogy melyik kedvenc állatomról írjak, mert van egy nyuszim és egy kutyám.

A választásom a kutyámra esett, mert ha bánt valami, elmondhatom neki. Igaz, ő nem érti, hogy én mit mondok neki, de jó elmondani. A kutyusom neve Tappancs. Tappancsot a tizedik születésnapomra kaptam a testvéremtől. Tappancs tacsó, a szőre sárgásbarna. Amikor kicsi volt, akkor csak Tapinak szólítottuk, de aztán egy üveg beleállt a lábába, és nagyon fáj a tappancsa, ekkor adtam neki végleg a Tappancs nevet. Amikor van időm, játszani szoktam vele. Kötök egy csutkát egy bot végére, és azt húzgálok előtte, ő pedig szalad utána. Mikor hazaérek az iskolából, akkor már a kapuban meghallja, hogy én jövök, és már szalad elém. Vagy ha néha megköti anyámat, mert rossz volt, akkor meg nagyon ugat, én meg azonnal odaszaladok és megsimogatom. Egyszer az unokatestvéremmel kivittük az utcára sétálni. Az utcasarkon a másik irányból jöttek a nagyobb testű kutyák, és majdnem megtámadták. Ekkor én is nagyon megijedtem és az unokatestvérem is, meg Tappancs is.

Szerintem Tappancs a legaranyosabb kutyus a világon. Mindenkinek kívánok ilyen kutyát, mert ők szeretni valók.

Fekete Sarolta, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Svarc Katarina, 2. osztály, Szervó Mihály iskola, Muzslya

Nyári élményem

A nyáron sok helyen jártam,
Barátokat is bőven találtam.
Hosszútávokat úsztam,
Eredményt is elértem.

Barátnőmnél aludni,
Az volt ám a buli!
Medencére járni,
Sokat búvárokodni.

Hasznosi Tóth Karolina, 7. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Újból az iskolapadban

Az idei nyárom jó volt, sokat játszottam és jókat szórakoztam a társaimmal. Az iskolát nagyon vártam, de amikor elkezdődött, már kevésbé tűnt vonzónak.

Az első napon, kedden mindenki izgatott volt. Az iskolánk neve eddig Kis Ferenc nevével viselte, de 2015. szeptember 1-jétől Arany János után nevezték át. Mint mindig, most is kis műsort tartottunk, amellyel üdvözlöttük az elsőseinket. Tizenegy óráig voltunk az iskolában, minden tanár egyesével bejött az osztályunkba, és elmondta, hogy mit várhatunk ettől a tanévtől. Lett egy új tantárgyunk, a kémia, és kaptunk új tanárokat is. Vannak olyan tantárgyak, amelyekről tartok, mint például a matematika, a kémia és a történelem.

Kitűztem egy célt magam elé, azt, hogy színkitűnő legyek, mert ez már hat éve így van, és remélem, így is marad.

Tratyik Rafaella, 7. osztály, Arany János iskola, Orom

Péter Evelin és Nagy Dorka képregénye a Tündérszép Ilona és Árgyélus alapján, Samu Mihály iskola, Péterréve

Bányamúzeumban jártam

A családommal Szlovéniában kirándultunk.

Egyik nap eldöntöttük, hogy meglátogatjuk a híres, föld alatti bányamúzeumot. Reggel, amikor felkeltünk, megreggeliztünk és autóval elindultunk. Gyorsan odaértünk a bejáratához. Bementünk. Felhúztunk egy vastag, hosszú inget és egy bányászsisakot. Lementünk egy nagyon régi liften, amelyet 1888-ban építettek. Lent a bányában az útvezető sokat mesélt a régi bányászokról. Szent Barbara volt a védőszentjük, akihez imádkoztak. A bányászok egy hétig lent voltak a bányában. Vittek le lovakat is, amelyek a szénrel teli, nehéz vagonokat húzták életük végéig, és soha többé nem láttak napvilágot. Ezek után eljátszották, hogy hogyan történt régen, amikor a szén meggyulladt. Később bányászbecéd volt, és utána egy kis vonatkozás, amit nagyon élveztem.

Nekem nagyon tetszett, és ez az élmény örökké megmarad bennem.

Kovács Lídia, 6. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Osztálytársam

Osztálytársam neve Zsófia,
magas és barna a haja.
A szeme, akár az enyém,
humoros, és a szemüvege is szép.
Van egy testvére, Júlia,
nagyon szereti, és Zsófia
segít neki a tanulnivalóba.
Zsófi szeret az iskolába járni,
de nem szeret házi feladatot írni.
A 6/2 osztályba jár,
s a röplabdát is szereti ám.

Lévai Helga 6. osztály,
Samu Mihály iskola, Péterréve

Az én mesém

A holló és a királykisasszony

Hol volt, hol nem volt, túl az Óperenciás tengeren volt egyszer egy nagyon fényes csillogó kastély. Ebben a kastélyban élt egy király és annak a lánya. Ez a királykisasszony nagyon gonosz volt, mert egy szegény hollót kalitkába zárt, és ott tartotta a szobájában. Könyörgött, kérlelte a holló a királykisasszonyt, hogy adja vissza a szabadságát, de a lány nem hallgatta meg.

Egyik délután nyitva maradt a kalitka ajtaja, és a holló kirepült az ablakon. Bosszúból összeszedte a királykisasszony új ékszereit. Visszajárogatott egy párszor még, így bosszulta meg. Az erdőben a fészkébe rejtette az ékszereket, így minden reggel, amikor felkelt a nap, csillogott-villogott az erdő. A király kidoboltatta, hogy annak adja a lányát, aki elfogja a tolvajt. Az erdő szélén lakott egy szegény favágó legény, aki szintén hallotta a hírt. Az erdőben felfigyelt a fán villogó fészkekre. Felmászott, hát volt mit látni, a fészkek tele voltak a királylány ékszereivel. A holló elkezdett könyörögni, hogy ne árulja el, majd elmesélte szomorú sorsát a királylánynál.

Másnap elment a legény a palotába, és egyezséget kötött a királlyal, hogy ne büntesse meg a tolvajt, akkor visszahozza az ékszereket. A király se volt külön a lánynál, és megígért mindent. A holló a favágóval együtt vitte vissza a kincset. Volt nagy meglepetés, amikor meglátták a hollót.

A király állta a szavát, nagy lakodalmat csaptak, a holló pedig élvezte a szabadságát.

Konc Roland, 5. osztály, J. J. Zmaj Általános Iskola, Törökkanizsa

RÜGYFAKADÁS

Családi kör

Az utcánkban szép, virágzó fák vannak, és tömérdek madár éneke hallatszik. Beköszöntött a tavasz.

Az udvarunkban két barackfa bontogatja rózsaszín virágait. Amikor hazaérek az iskolából, mélyet szippantok a mézédese levegőből. Elsőnek a kishúgom szalad elé, hogy üdvözljön. Szüleim első kérdése arra vonatkozik, hogy hogyan telt el az a napom az iskolában. Röviden elmesélem nekik. Ezt követve a család az asztalhoz ül vacsorázni. Az étkezés után marad egy kis időm, hogy leüljek a számítógép elé játszani. Nagyon rövid időn belül a szüleim ágyba parancsolnak bennünket. A húgomnak anya esti mesét olvas. Hamarosan mély álomba szenderülünk.

A házunkra sötét csend borul. Mi, gyerekek szépeket álmodunk reggelig.

**Jaramazović Maximilian, 5. osztály,
Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka**

A sáros, beszélő cipőm

Sáros cipőcskémet nézegettem,
és hozzá szóltam, mikor levettem.

– Megmoslak, ha akarod, ha nem,
mert a barátaim előtt
miattad nem szégyenkezem.

– Ne súrolj engem hiába,
én piszkosan megyek a világra.
– szólj kiabálva.

Csodálkozva néztem a földre,
a lábballimot figyelve.

– Ejnye, ejnye nézz már magadra,
így soha sem veszek a lábamra! –
és ott hagytam magába.

Azóta is ott vár a szekrényben
abban reménykedve,
hogy valaki elmegy majd érte.

**Szalai Patrícia, 4. osztály,
Miroslav Antić iskola, Palics**

Tündérszép Ilona és Árgyélus lakodalmában jártam

Meseországban nemrégiben nagy esemény történt. A király legkisebb fia, Árgyélus feleségül vette Tündérszép Ilonát.

Mivel én is ott jártam, mesélek nektek a lakodalomról. Ez volt Meseország történetének egyik legfényűzőbb eseménye. A palotát szépen feldíszítették, a falak nem látszódtak a sok virágtól. Az asztalok roskadoztak a finomabbnál finomabb ételektől. Manók voltak a felszolgálók. A muzsikások sokan voltak, úgy tűnt, hogy Meseország összes hangszere megjelent. A vendégsereg népes volt. Mindenki meg volt hívva, aki számít: tündérek, hercegek, boszorkák, óriások, törpék. A gonosz boszorkány szíve is megennyhült erre a napra. A vendégek csillogtak a szebbnél szebb ruháikban, de mindenkinél szebb volt a fiatal pár.

A mulatság három napig tartott. Én is széttáncoltam a cipőm talpát, soha ne feledem el ezt a lakodalmat.

Bakos Gergely, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Kedves Pajtások!

Jó olvasást kívánunk mai számunk változtatásához is! Örömmel nyugtáztuk, hogy rajzok is érkeztek a küldemények között, hisz legalább annyi képzőművészeti alkotás készülhet az iskolákban, mint fogalmazás.

Az **őbecsei Sever Đurkić** iskola hatodikosai padtársukat „énekelték meg”, azaz írtak verset a mellettük ülő diáktársról. Az ugyancsak **őbecsei Petőfi Sándor** iskola hatodikosai ugyancsak versírással kísérleteztek, a téma a Rímek voltak. Nem kevésbé voltak szorgalmasak a **szabadkai J. J. Zmaj** iskola elsősei, az ugyancsak **szabadkai Október 10-e** iskola növendékei, vagy a **törökkanizsai Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola** tanulói, akik a magyar mese napjára, jó időzítéssel saját mesevilágukba engedtek betekinteni.

Köszönjük a fáradozást, és várjuk az újabb munkákat!

Nagy Magdolna

A padtársam

Év eleje óta Sárival ülök,
azóta soha meg nem sérülök.
Az órákon nem unatkozunk,
mert mi mindig elvagyunk.
Nincs kedvenc tantárgyunk, talán a fizika,
na meg majd jövőre a kémia.
Ennyi volt az én versem Sárihoz,
pillanat, csak odaszólók Natihoz!

**Tallósi Adrienn, 6. osztály,
József Attila iskola, Bácskertes**

Bába Máté, 3. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Mátyás király meg az igazmondó juhász

Elment a burkus király Mátyás királyhoz. Mint pajtások köszöntötték egymást. Mondja a burkus király:

– Azt hallottam, hogy magának aranyszörű báránya van?

– Igaz – mondja Mátyás –, van nekem a juhaim közt egy aranyszörű báránym, meg van egy olyan juhászom, hogy az még sosem hazudott.

Mondja a burkus király:

– Én megmutatom, hogy fog hazudni!

– De – mondja Mátyás király – nem hazudik ez, olyan nincs!

– De én megmutatom, hogy hazudik, mert én megcsalom, de úgy, hogy muszáj, hogy hazudjon.

– Fogadok akármbibe, hogy nem hazudik – mondja Mátyás király. – Fele országomat odaadom.

– Én is odaadom fele országomat, ha nem hazudik – mondja a burkus király.

Jó, kezét fognak. Avval jóéjszakát mond a burkus király és megy haza a szállására. Ott felöltözött a burkus király közönséges parasztgúnyába, és indult ki rögtön a tanyára a juhászhoz.

Köszönti a juhászt, az visszaköszönti:

– Isten hozta, király uram!

– Honnét ismeresz te engemet, hogy én király vagyok?

– Megismerem én a szaván, hogy maga király – mondja a juhász.

Azt mondja a burkus király:

– Adok én neked sok pénzt, ráadásul hat lovat meg hintőt, csak add nekem az aranyszörű bárányt.

– Jaj – mondja a juhász –, a világeért se adnám, mert felakasztana Mátyás király.

Még több pénzt ígér neki a burkus király. De nem, a juhász nem állt kötélnek.

Hazamegy nagy búsan a burkus király a szállására és csak búsul és búsul. Ott volt a leánya is.

– Ne búsuljon – mondja az a leány –, mert elmegyek én ahhoz a juhászhoz egy csomó színaranyal; én majd megcsalom.

Vitt egy ládáccka színaranyat a lány és egy üveg bort, hogy a juhászt megcsalja. De azt mondja neki a juhász, hogy neki nem szükös a pénz! Mátyás király meg felakasztatja, ha megtudja, hogy hova lett az aranyszörű bárány.

Addig-addig beszélt a leány, addig incselkedett, hogy végül megitták a bort is. De a leálynak kellett elébb innia belőle. Látni akarta a juhászt, nem tett-e valami étőt beléje. Nem. A bortól olyan kedve kerekedett

aztán a juhásznak, hogy utoljára azt mondja, odaadja a bárányt, ha a leány hozzámegey rögtön feleségül. Pénz neki nem kell, mert pénze van elég.

Sokat szabódott a leány, de végül mégis beleegyezett. Azt mondja aztán a leány a juhásznak:

– Nyúzd meg a bárányt, a húst edd meg, nekem a húsa nem kell, csak a bőre.

Megnyúzza a juhász. Hazavitte a leány nagy örömmel az apjának az aranyszörű báránynak a bőrét. No, örvendett az apja, hogy a leánya meg tudta csinálni a juhászt.

Eljött a reggel, búsul erősen a juhász, hogy mit mondjon ő most Mátyás királynak, hogy ne tudja meg, hogy az aranyszörű bárány elveszett. Indult a kastélyba és útközben elpróbálta, hogyan is fog hazudni, ha a király elé kerül. Beszurta botját egy egérlukba, a kalapját reátette a botra. Elhátrált aztán tőle, még feléje ment, köszöntötte király uramnak. Mondta a király nevében saját magának:

– Mi újság a tanyán?

Mondta erre ő a maga nevében:

– Ott biz' nincs más, csak az, hogy az aranyszörű bárány elveszett; a farkas megette! Mikor kimondta, megijedt.

– Hazudsz, mert akkor a többit is megette volna! Avval kivette a botját és ment tovább a király kastélya felé. Ismét talált egy egérlukat, ismét beletette a palcáját, reá a kalapját, és köszöntötte király uramnak a botot.

– Mi hír van a tanyán?

– Nincs egyéb, csak az aranyszörű bárány bedöglött a kútba.

– Hazudsz – vélte hallani a király hangját –, mert a többi is bedöglött volna.

Ismét kivette a palcáját és ment tovább a kastély felé. Harmadszor is talált egy egérlukat, belétette a palcáját, reá a kalapját és köszöntötte király uramnak a botot.

– Mi újság a tanyán?

– Ellopták az aranyszörű bárányt.

– Hazudsz – mondta a király –, mert a többit is ellopták volna.

Kivette most is a kalapját és ment tovább Mátyás király palotájába. A burkus király is ott ült a leányával az asztalnál. Bemegy a juhász és köszönti a két királyt és a leányt is. A bőrt már oda is vitte volt a burkus király és most várták mind, hogy hazudik-e a juhász. Mert ha hazudott volna, Mátyás király a fogadással elvesztette volna a fele királyságát.

– Mi újság a tanyán? – kérdi Mátyás király.

– Nincs egyéb, minthogy az aranyszörű bárányt egy szép fekete báránnyal elcseréltem. Nagy volt Mátyás király öröme.

– Hát hozd bé a bárányt – mondja a juhásznak. De azt mondja a juhász:

– Ott ül középhelyt a két király közt.

– Éljen! – mondja Mátyás király a juhásznak. – Nem hazudtál! Ezért neked adom a burkus királynak a fél országát, amit tőle elnyertem.

– No – mondja a burkus király –, én is odaadom a leányom, úgyis megszerették egymást.

És így lett a juhászból burkus király.

**Magyar népmese,
átdolgozta Kolozsvári Grandpierre Emil**

Spiró György

Diavolina

(Részlet)

Tegnap összefutottam hajdani asszonyommal. Marija Fjodorovnával, és ez annyira felkavart, hogy úgy döntöttem, megírom, amit általa éltem át. Ehhez az elején kell kezdenem.

Szoktak a szegények furcsa nevet adni a gyerekeknek, legalább a neve legyen úri, én Olimpiada lettem. Nem értette senki, a becenevem így lett Lipa, ennek van értelme: hárs. Nem voltam szép kislány, nem lettem szép nő, iskolába nem jártam. A bátyáim se soká tanultak, hamar beadták őket a gyárba. Egy szobánk volt, hallottam, ahogy szótagolva olvasnak, négyévesen így tanultam meg írni-olvasni. Tízéves koromban cselédnek adtak, lengyel pánokhoz kerültem, ők adtak tovább maguk között, mert megbízhatónak ítélték, nem loptam, nem hazudtam, a cselédkönyvemben jók voltak a bejegyzések. Húszévesen Andrej Alekszejevics Zseljabuzszkij családjához kerültem. Az úr és a felesége házassága megromlott, a férj visszaköltözött a szüleihez a kislánnyal és a kisfiúval, én az asszonyomnál maradtam. Cselédből házvezetőnővé léptem elő, majd szinte a barátnője lettem, az illet hívták társalkodónőnek.

Nevezetes asszony az én jótevőm, Marija Fjodorovna Andrejeva, a moszkvai Művész Színház sztárja. Sokan utálták irigységből, mások azért, mert forradalmár lett, megint mások azért, mert úrilánynak született, az apja színházi rendező volt, és ő már gyerekszínészként is fellépett, a véreben volt a szakma. Utálták azért is, mert kemény nő, hajthatatlan, önféjú, a rendezők rettegtek tőle, arisztokrata körökben ugyanolyan otthonosan mozgott, mint a polgárok között. Voltak előkelő és gazdag hódolói, például Szavva Morozov, aki ómiatta költött vagyonokat a Művész Színházra, később pedig az Iszkrára, a szocdemek lapjára, amit névlegesen híres asszonyom szerkesztett, ezért enyhébben cenzúrázták és ritkábban tiltották be. Akkor már Gorkij élettársa volt, ezt is irigyelték tőle. Marija Fjodorovna nem volt szép, a szeme kicsi, az orra túl nagy, a felső ajka a kiálló szemfogai fölött ráhajlott az alsóra, már fiatalon volt egy kis tokája, de nagyon vonzó tudott lenni a színpadon és az életben egyaránt, a hangjával pedig mesterien tudott bánni, visított, bűgött, kiabált, sutogott, és mindezt dallamosan. Sokáig jól tartotta magát, ötvenévesen Desdemonát játszotta, amikor ő volt az északi terület színházainak a kommisszára. Kár, hogy többé nem engedték színpadra. Tanítani sem engedték, pedig sokszor kérte Lunacsarszkijtól is, Sztálintól is. A hábo-

rút Kazahsztánban, kitelepítésben élte túl, ott is a Tudósok Házát szervezte, miként korábban itt, Moszkvában. A Gorkij utcában futottam vele össze, tíz évvel idősebb nálam, úgyhogy most 83 éves, Gorkij is pontosan annyi lenne.

Gorkij családos ember volt, amikor összerült az asszonyommal, és Jaltában élt a feleségével, Katyerina Pavlovnával, a fiával, Makszimmal és a kislányával, Kátyával. Alekszej otthagyta őket, csak a legényét, Zahar Vasziljevics Szeliverszovot hozta magával a közös háztartásba. Nem hiszem, hogy az asszonyom rájött volna, hogy beleszerettem a szerelmébe, de ha rájött is, aligha érdekelte. Be akarták biztosítani magukat, hogy a cselédjük nem hagyja el őket ezután sem, így hát engem férjhez adtak Zaharhoz, akit nem szerettem, de becsülettel elviseltem. A forradalmárok pontosan úgy boronálták össze a szolgálkait, mint az urak a jobbágyokat, és még büszkéek is voltak magukra, hogy milyen jól bánnak velünk. Szültem Zaharnak egy gyereket, pár év múlva egy napon haltak meg. Soha nem számolták össze, hány százezer embert vitt el nálunk a spanyolnátha. Ha hívó lettem volna, azt gondolhattam volna, hogy a bűnös vágyaim miatt pusztult el a férjem és a fiam, de nem voltam hívó, és a haláluktól sem lettem azzá.

Még nem láttam Alekszejt, amikor már hallottam mindenfelől, hogy istenáldotta tehetség. Végre a népből jön valaki. Nagyobb ígéret, mint Dosztojevskij, Tolsztoj, Csehov és Merezkovszkij együttvéve. Az ő személyében a nép kopogtat az orosz irodalom ajtaján. Mit orosz irodalom, a világirodalom ajtaján! Az orosz tespedtségbe végre berobban a XX. század! Ezt hallottam az arisztokratáktól, a demokratáktól, a nagyiparosok feleségeitől, a narodnyikoktól, a kritikusoktól; mindenki boldog volt, hogy végre megjött az, akire vártak.

Az első elbeszélése, amit olvastam, a *Marka Csudra*, buta, kimódolt, romantikus mese, mondtam is Marija Fjodorovnáknak, aki erre azt mondta: nem baj, ír ő még jobbat is. Sok év telt el, mire új Gorkij-művet vettem a kezembe, igaz, a darabjait muszáj volt megnézni, mert a Művész Színház adta elő őket, amelyben Marija Fjodorovna, az én jótevőm játszott. A másik díva, Olga Knyipper rávetette magát Csehovra, az én asszonyom pedig, hogy le ne maradjon mögötte, rávetette magát Gorkijra. Csehov is tüdőbeteg volt, de már öreg, negyvenéves, Gorkij pedig csak harminc.

Alekszejben minden hamis volt, az is, amit írt, az is, amit mondott, és az is, ahogy öltözködött. Rőt és tömört bajsza volt, a haját közé-

pen választotta el és ráfésülte a fülére. Széles karimájú kalap, magas szárú csizma, csizmába gyúrt szürke pantalló, fekete, baloldalt átlósan gombolt, magas nyakú, méretre csináltatott selyem gimnasztyorka, kaukázusi bőrv. Idegenül mozgott a maga kitalálta jelmezben, olyan volt, mint egy módos paraszt, amikor fényképezkedni megy. Mindig meggörnyedt egy kicsit, valahányszor nő mellé került, mint ha szégyellné, hogy magas, holott egyáltalán nem volt az, a hajlott háttal keltette ezt a benyomást, játszotta a behódolt hímet; be is dőltek neki a nőstények sorra. Pipázott, mahorkát szívott, ivott, énekelt, táncolt, tetszett is a kispolgároknak, az arisztokratáknak és a szociáldemokratáknak, akik mindig lelki-furdalást éreznek az úgynevezett nép iránt, amiről senki nem tudja micsoda, de a szegények biztosan beletartoznak. Imádják a magasabb körök ajnározni a népi bumburnyákokat, és ha az illető óvatos, a szerepét elég jól játssza, és nem sérti meg a polgári etikettet, akkor évtizedekig is eldagonyázhat a ráaggatott szerepben, történhet közben bármi, világháború, polgárháború vagy forradalom. Főleg a zsidók imádják a népfiket, és Gorkijjal nagyobb szerencsájük volt, mint a többi orosz iszákossal. Alekszej igazán szerette őket, azt mondogatta, hogy csak a zsidóktól kapott jót ifjan, míg az oroszok ütötték-verték; sosem találkoztam még egy ilyen filozofitával.

Amikor először láttam, bizalmatlanul vizslatott körül; csak résnyre nyitotta a szemét, úgyhogy nem is vettem észre azonnal, mennyire kék. Azt rég tudta, hogy a polgárokat könnyedén az ujjá köré csavarja, a szolgálkban viszont ellenséget gyanított, a szolgálknak jó a szimatuk, és átlátnak rajta. A nép tényleg gonosz, igaza volt. Én cseléd voltam, tehát ellenség. Soha nem ismertem senkit, aki ennyire gyűlölte volna a népet, amelyből állítólag jött, és amelyet állítólag képviselt. Az volt róla az első benyomásom, hogy nyomakszik, igyekszik, felfelé tör, könyököl, kelleti magát, a képét tenyérbe mászónak találtam, úgy izgett-mozgott, mint egy kurva, hülyeségeket beszélt, és beleszerettem.

Első felvonás

Barlangszerű pince. Súlyos kőboltozatok, füstök, vakolatuk lehullt. A világosság a néző felől és fölülről lefelé, a jobb oldali szögletes ablakból. A jobb sarkot Pepel szobája foglalja el, melyet vékony fal választ el. Az ajtó mellett még ebben a szobában Bubnov priccse. A bal sarokban nagy, orosz kemence, a bal téglafalban ajtó a konyhába, amelyben Kvasnya, a Báró és Nasztya lakik. A kemence és az ajtó között a fal mellett széles ágy, melyet szennyes vászonfüggöny választ el a helyiség többi részétől. A falak mellett mindenütt priccsek. A bal fal mellett elől: fatuskó, satuval és kis üllővel, s mellette egy alacsonyabb. Ezen ül az üllő előtt Klescs, s régi lakatokhoz kulcsokat próbálgat. Lábánál két nagy kulcsköteg drótygyűrűre fűzve, horpadt pléhszamorvár, kalapács, reszelők. Az éjjeli szállás közepén nagy asztal, két pad, számoló; mindez festetlen és piszkos. Az asztalon a szamorvár mellett Kvasnya tesz-vesz. A Báró fekete kenyeret rág, Nasztya a számolón, az asztalra könyökölve, egy elrongyolódott könyvet olvas. A függönnyel elzárt ágyon Anna köhécse. Bubnov a priccsen ül, egy sapkaformázót szorít a térdéhez, s régi, felfejtett nadrágokból sapkát próbál rajtuk. Mellette összetört kalapskatulya, melyből sapkaellenzőt csinál, viaszosvászon darabok, rongyok. Szatyin most ébredt fel, fekszik a priccsen és ordít. A kemencén a Színész fészkelődik és köhög, de láthatatlanul. Tavasz eleje, reggel.

BÁRÓ: Tovább!

KVASNYA: Neem, mondok. Drágám, ezzel te csak tágulj mellőlem. Én, mondok, kipróbáltam ezt... És most már száz főtt rákért sem megyek én férjhez!

BUBNOV: (Szatyinhoz) Te mit rőfögsz? (Szatyin ordít.)

Makszim Gorkij

Éjjeli menedékhely

(Részlet)

KVASNYA: Márminthogy én, mondok, a szabad asszony, a magam gazdája, valakinek a passzusába írássam magam... hogy én férfi rabja legyek – nem én! Még az amerikai princé sem – ahhoz sem megyek feleségül. Eszem ágában sincs!

KLESCS: Hazudsz!

KVASNYA: Micsoda?

KLESCS: Hazudsz... Férjhez fogsz menni Abramkához.

BÁRÓ: (kikapja Nasztya kezéből a könyvet, elolvassa a címét) „Végzetes szerelem”... (Hahotázik.)

NASZTYA: (kinyújtja a kezét) Add ide... Add ide! Na... Ne bomolj!

(A Báró ránéz, és a könyvvel a levegőbe csapkod.)

KVASNYA: (Klescshez) Tudod, mi vagy te? Vörös bakkecske! Ráadásul még hazudsz is. És hogy mersz ilyen orcátlanul beszélni velem?

BÁRÓ: (a könyvvel Nasztya fejére üt) Buta vagy te, Nasztya...

NASZTYA: (elveszi a könyvet) Add ide...

KLESCS: Nagy dáma vagy te... De Abramkával megesküszöl... Csak arra vársz.

KVASNYA: Hát persze! Természetesen... de mennyire! Az kéne még! Te félholtra kínoztad a feleségedet...

KLESCS: Hallgass, vén dög! Nem a te dolgod...

KVASNYA: Ahá! Az igazat nem tűröd!

BÁRÓ: Elkezdődött! Nasztya, hol vagy?

NASZTYA: (nem emeli fel a fejét) Á... Eriggy!

ANNA: (kidugja a fejét a függöny mögül) Elkezdődött a nap! Az Isten szerelméért... ne kiabáljatok... ne veszekedjete!

KLESCS: No, már megint rázendített!

ANNA: Minden áldott nap... Legalább hagyjátok békében meghalni.

BUBNOV: Lárma nem riasztja el a halált.

KVASNYA: (Annához megy) És te, anyuskám, hogy tudtál egy ilyen semmirekellővel élni?

ANNA: Hagyj... hagyj békén!

KVASNYA: Nono! te szegény szenvedő! Nagyon fáj a melled? Még nem könnyebb?

BÁRÓ: Kvasnya, ideje a piacra menni.

KVASNYA: Megyünk, mindjárt! (Annához.) Akarsz egypár meleg húsos derelyét?

ANNA: Nem kell... köszönöm. Ugyan miért egyek?

KVASNYA: Egyél csak. Meleg étel jót tesz. Berakom egy edénybe és itthagynom... Ha étvágyad lesz rá, megeszed! Gyerünk, Báró... (Klescshez.) Uhh, te tisztátalan lélek... (Kimegy a konyhába.)

ANNA: (köhög) Uramisten...

BÁRÓ: (Nasztyát kicsit tarkón üti) Hagyd abba... te bolond!

NASZTYA: (morog) Hordd el magad! Én sem zavarlak téged...

(A Báró füttyörészve kimegy Kvasnya után.)

SZATYIN. (föltápáskodik a priccsen) Ki vert meg engem tegnap?

BUBNOV: Nem mindegy az neked?

Kedves Olvasó Tanulók!

Mai rovatunk témáját a Makszim Gorkij néven ismert Alekszej Makszimovics Peskov (1868–1936) orosz író élete és története képezi. Gorkij világhírű író, a mára már negatív jelentésűvé vált szocialista realizmus, a szocrealista irodalmi beszédmód megteremtője – ő írta le először a világon ezt a kifejezést. Ellentmondásos személyiség, ezért mára többen vitatják a jelentőségét. Kétségkívül egyes, régen kultikusként kezelt művei, mint *Az anya* című realista regénye olvashatatlanná váltak, ugyanakkor számos remekműve (például a társadalom hajléktalan lecsúszottjainak történetét megjelenítő *Éjjeli menedékhely*) ma is aktualizálható. Nem szabad azt sem elfelejteni, hogy Gorkij, noha igen elismert és népszerű író volt, mégis a világ egyik legkeményebb diktatúrájában volt kénytelen élni, a Sztálin megtestesítette önkény és a művészi elkötelezettség között lavírozni. Állítólag több száz ember életét mentette meg úgy, hogy

leveleket írt a diktátornak. Sokáig Olaszországban élt emigrációban, majd Sztálin – feltehetően zsarolás révén – hazacsalta. Tüdőbajban hunyt el 68 évesen. Halála után orvosai többségét meggyilkolásának vádjával kivégezték. Kivéve Olimpiada Dimitrijevna Csertkovát, a cselédből lett orvosnőt, Gorkij ápolóját és utolsó kedvesét. Spiró György az ő (képzelt) naplóját írta meg *Diavolina* című 2015-ös, igen népszerűvé lett regényében, miközben nemcsak Gorkij életrajzát, hanem az európai és az orosz (akkor: szovjet) történelem bolsevista korszakának történelmét is bemutatja alkotásában. A regény valamennyi szereplője és a hozzájuk fűződő történetek is valóságosak – csak a napló nem létezett soha. Jó regény!

Nézzetek utána a Gorkij-történetnek! Írjátok meg, mit találtok róla!

Bence Erika

Sztárok és a parfümeik

Jól tudjuk, hogy a sztárok gyakran reklámoznak ruhakollekciókat és egyéb kiegészítőket. Az alábbiakban azokra figyelünk, akik az elmúlt hónapokban új parfümükkel hódítottak, vagy épp most készülnek betörni az illatok világába.

Első illatterméke

Hamarosan a kozmetikai üzletek polcain sorakozik Ariana Grande első illata. Az énekesnő ezzel belép azon hírességek hosszú soraiba, akik immár saját termékkel büszkélkedhetnek. Az összetevők között különböző gyümölcsök aromáit fedezhetjük fel, valamint a pézsmá és az erdő illatát egy csipetnyi pillecukorral, ezzel is visszahozva a nyári esték hangulatát. Ariana Grande a rajongókkal azt tudatta, hogy nagyon izgatott, amiért neki is lehet parfümkollekciója.

Közelgő esküvője ihleti

Sofia Vergara kolumbiai színésznő novemberben esedékes menyegzője alkalmából kezdte hirdetni legújabb, Love nevet viselő illatát. A kávé és citrus jegyekben bővelkedő fűszeres, virágos aromájú illatának megalkotásáról a színésznő a következőket mesélte el egy interjújában:

– Kolumbiában kölnit teszünk a babákra is. Mélyen hiszünk ennek a fontosságában, és már eleve a parfümök és kölnik világában nővünk fel. A napi rutinunk részét képezi az illatosítás – mondta, és arról is szót ejtett, hogy gondosan ügyelt a megfelelő illatok kiválasztására, mivel szeretett volna végül üvegbe zárni egy olyan kompozíciót, amelyre méltán lehet büszke.

Arany varázslat a lánycsoporttól

Május második felében debütált a Little Mix harmadik stúdióalbumának első kislemezes dala, a Black Magic. A zenekar tagjai ezek után úgy gondolták, maradnak a varázslatnál, és a dal inspirálásával készült parfümmel lepik meg a rajongóikat. Legutóbb azt tudhattuk meg, hogy a parfümöt mégsem a „fekete mágia”, hanem az „arany” jellemzi majd, így a Gold Magic nevet kapja, és januárban érkezik.

A negyedik illat

Nem jött még el a pihenő ideje a One Direction számára. Október végéig turnéznak az On The Road Again keretein belül, emellett dolgoznak az ötödik lemezükön, és valahogy arra is volt idejük, hogy egy új parfümmel lepjék meg az illatok kedvelőit. A Between Us sorrendben a negyedik illatuk, követve a That Moment, az Our Moment és a You and I parfümöket. Úgy tudni, az illat ezúttal gyümölcsös és élénkítő. Mandarin, többféle virág, például jázmin és frézia, valamint borostyán és vanília alkotja az összetevőket.

A bor után jöhet a parfüm

A Nightwishnél nem meglepő, hogy mindig készülnek valami pluszmeglepetéssel is a rajongók részére. Az Imaginaerum című lemezük után 2012-ben, azonos címen készítettek filmet és bort is. Az Endless Forms Most Beautiful albumuk megjelenése után viszont a zenekar frontembere, Toumas Holopainen ezúttal a saját parfümére hívta fel a figyelmet. A férfiparfüm ötletéről Tuomas a következőket fejtette ki egy interjújában:

– Létrehozni a saját illatomat mindig is a következő logikus lépés volt a számomra. Zenekarként megcsináltuk az Imaginaerum bort, de szerettem volna valami személyesebbet is. Csak egyszer élünk – mondta Holopainen.

Az első dal az új albumról

Anastacia nemrég jelentette be, hogy az Ultimate Collection első kislemezes dala a Take This Chance. Az amerikai énekesnő a nyári turnézszakasz folyamán erősítette meg a hírt, miszerint a legújabb albuma – amely egy válogatáslemez lesz – november 6-án kerül a boltok polcaira. Az Ultimate Collection névre hallgató korong a legsikeresebb alkotások mellett két új dalt tartalmaz. E két szerzemény közül a választása elsőként a Take This Chance-re esett, amely kislemez formájában is elérhetővé válik. A válogatásalbum 19 dalt tartalmaz, és a Sony Music Entertainment gondozásában jelenik meg, ugyanis az énekesnő nyolc év után visszatért a lemezkiadóhoz. Mint kiderült, Anastacia úgy tervezi, hogy ez lesz az utolsó zenei gyűjteménye a pályafutása során, de mint mondta, nem az utolsó zenei alkotása.

Saját dallal jelentkeztek

APentatonix vagy PTX egy amerikai acapellacsoport, amelyet öt énekes alkot, Avi Kaplan, Scott Hoying, Kirstie Maldonado, Kevin Olusola és Mitch Grassi. Világhírnévre átdolgozásokkal tettek szert, nemrég OMI Cheerleader slágerét mutatták be saját stílusukban, azután viszont saját dallal jelentkeztek, a rajongók legnagyobb örömére pedig kisfilmet is forgattak hozzá. Új szerzeményük, a Can't Sleep Love népszerűsége mindenképpen arra buzdíthatja a csoportot, hogy máskor is bátran készítsen saját dalokat. A színes és hangulatos kisfilmet Alon Isocianu rendezte, az öt tagon kívül pedig néhány táncos is feltűnik benne. A dal egyébként az együttes új stúdióalbuma, a Pentatonix beharangozó kislemeze.

Együtt léptek fel

AThe Late Late Show With James Corden című műsorban lépett közösen színpadra Wiz Khalifa és a Fall Out Boy. Egy dal erejéig tették ezt csupán, viszont mindenképpen dicséretesnek számít a zenevilágban, ha különböző stílusú zenészek találkoznak egy színpadon. A Fall Out Boy mindig is ismert volt arról, hogy szívesen áll össze zenélni olyan előadókkal, akik egészen más irányvonalat képviselnek, mint ők. Sokak szerint ez a duettjeik sikerességének a titka. Wiz Khalifával a Stayin' Out All Night zenezámot adták elő. További érdekesség, hogy a chicagói rockzenekar korábbi kislemezén, az Uma Thurmanen már közreműködött a rapper, így nem voltak idegenek egymásnak, amikor a közös fellépésre került sor.

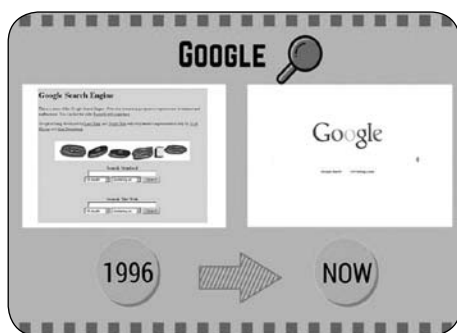
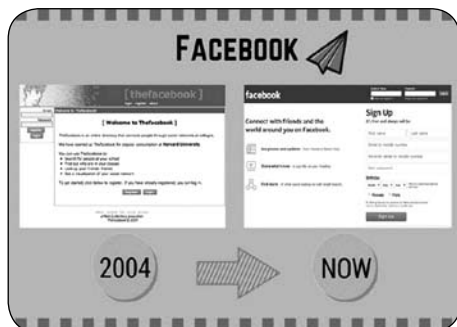
Világ sztárok és a Disney

AWalt Disney Records 2013 óta adja ki a We Love Disney című albumot, amely lényegében világ sztárok bújtatják új kötösbe gyerekkorunk legnépszerűbb slágereit. Az új album október végén jelenik meg. Ezúttal a kiadónak egyebek között Gwen Stefanira, Lucy Hale-re, Jessie J-re, Ariana Grandera, és a Fall Out Boyra esett a választása. A lemez 13 szerzeményt tartalmaz, amelyet két ráadás dallal egészítettek ki a producerek. Íme, az album dallistája: Ne-Yo: Friend Like Me (Aladdin), Jessie J: Part of Your World (A kis hableány), Jason Derulo: Can You Feel the Love Tonight (Az oroszlánkirály), Gwen Stefani: The Rainbow Connection (A Muppet-show), Ariana Grande: Zero To Hero (Herkules), Jhené Aiko: In a World of My Own/Very Good Advice (Alice Csodaszágban), Fall Out Boy: I Wan'na Be Like You (The Monkey Song) (A dzsungel könyve), Tori Kelly: Colors of the Wind (Pocahontas), Kacey Musgraves: A Spoonful of Sugar (Mary Poppins), Charles Perry: Ev'rybody Wants To Be a Cat (Macskarisztokraták), Jessie Ware: A Dream Is a Wish Your Heart Makes (Hamupipőke), Lucy Hale & Rascal Flatts: Let It Go (Jégvarázs), Various Artists: It's a Small World.

Így változtak a népszerű weboldalak

A kezdetekhez képest az internet teljesen más térére alakult. A Facebook 2004-es indulásának kinézete ma már őskorinak tűnik, de a Twitter és a többi honlap is jelentős átalakuláson ment keresztül. Nézzük, hogyan is változtatta meg a képét néhány gyakran használt oldal.

Programozásra készítek fel a játék

Már ma is az egyik legkeresettebb szakma a programozóé, az ehhez szükséges gondolkodás pedig a jövő legfontosabb képessége lehet. Ezt alapozza meg könnyedén egy ingyenes játék, amelyet a szülőknek is ajánlanak, hogy bátran adják oda gyerekeknek.

A programozói pályára készülni kell, ezért nem véletlen, hogy Nagy-Britanniában a programozási ismeretek gyerekkori elsajátítását már a média is támogatja. Nem lesz mindenki programozó, viszont a kódoláshoz szükséges algoritmikai gondolkodás és az alapvető informatikai ismeretek átadására törekedni kell, hiszen ezek olyan szűkelemek lehetnek a jövőben, mint a nyelvtudás. Ehhez egy fantasztikus és ingyenes eszköz a The Foos játék, amely már több szakmai és oktatási díjat is bezsebelt. Nem véletlenül, hiszen a lehető legkönnyedebbné teszi a szinte észrevétlenül tanítja meg a gyerekeknek azokat a problémamegoldó képességeket, amelyekre szükségük lesz.

A játékot böngészőben, Androidon, iPhone-on és iPaden is lehet játszani. Belépés után csak ki kell választani, hogy lány vagy fiú karakterekkel akarsz elindulni, illetve meg kell adni a korosztályát, hiszen a 0-4, az 5-6, a 7-8, a 9-12 és a 13 év felettieknek más pályákat és nehézséget kínál. Minden pálya előtt megjelenik egy képregényes történet arról, hogy mit és miért kell megszerezni az aranyos főhőssel, akit az alsó sávban látható parancsokkal lehet irányítani a cél felé – ez általában valamilyen tárgy elérése. Ezeket a lépéseket különféle ikonok jelzik, amelyeket a középső téglalapba kell húzni, természetesen a megfelelő sorrendben és a megfelelő nyílazással. Az első pályák nagyon egyszerűek, a fiatalabbak is könnyen rá fognak érezni, hogy mi mit jelent. Ha megvan a sorrend, akkor meg kell érinteni a főhőst, aki a megadott parancsoknak megfelelően kezd mozogni. Ha pedig minden rendben, akkor első próbálkozásra sikerül elérnie a célt. Attól függően, hogy hány próbálkozásból jön ez össze, a pálya megoldására 1, 2 vagy 3 csillagot lehet jutalmul kapni. (Hvg.hu)

Csótány formájú mini kémrobot?

Ígen, másodpercenként 30 centiméteres sebességgel rohangál a katonai felderítésre és életmentésre szánt gép, géprovar vagy kémrobot.

Orosz kutatók dolgozták ki rovar formáját, és valóban katonai felderítő mini-robotként szolgál, mely a tervek szerint a rászerezhető aprócska kamerával kémkedik majd az ellenséges vonalak mögött.

Ezenkívül jól használható lesz katasztrófák esetén a túlélők felkutatására – írja a Newsweek. A tíz centi hosszú, csótány formájú, terepszínű álcázással ellátott gépbogár rendkívül fürgé, másodpercenként 30 centiméteres sebességre képes. Beépített érzékelő és érintés nél-

küli szenzoraival észleli az útjában lévő akadályokat. A prototípus egyelőre 20 percig bírja, de a fejlesztők szándéka az üzemidő jelentős meghosszabbítása. A kis robot teljesen önálló működésre vagy egy előre meghatározott útvonal bejárására egyaránt alkalmas lesz.

Egy messzi, messzi galaxisban..

A Star Wars: A klónok háborúja (eredeti címén Star Wars: The Clone Wars) című amerikai, televíziós háromdimenziós, számítógépes animációs sorozatot a Lucasfilm Animation és szingapúri részlege, valamint a CGCG Inc készítette. A sorozat sugárzása 2008. október 3-án kezdődött az első két rész bemutatásával a Cartoon Networkön. Minden epizódja 22 perc hosszúságú. A Star Wars megalkotó George Lucas több mint száz részesre tervezte. Dave Filoni, az Avatar: Az utolsó levegőidomár egyik készítője a sorozat felügyelő rendezője. A sorozatot Magyarországon a Cartoon Network mutatta be 2009-ben, majd nem sokkal később az RTL Klub is műsorra tűzte, az új részek azonban először a Cartoon Networkön kerültek adásba.

A sorozat a kitalált Csillagok háborúja-univerzumban játszódik. Történetileg a Csillagok háborúja II: A klónok támadása és a Csillagok háborúja III: A Sithek bosszúja filmek közé helyezhető, nagyjából egy időbe a korábbi,

2003-as Csillagok háborúja: Klónok háborúja sorozattal. A Galaktikus Köztársaság és a Független Rendszerek Konföderációja közti számtalan konfliktussal foglalkozik. Mindkét felet titokban Palpatine főcancellár és titkos alteregója, Darth Sidious irányítja, akinek a fő célja, hogy megszerezze Anakin Skywalker jedi lovagot következő Sith tanítványának.

Amikor a Disney felvásárolta a Lucasfilmet, bejelentették, hogy a Disney XD-re egy másik sorozatot szeretnének, úgyhogy ennek a sorozatnak ez vetett véget. 2013-ban viszont váratlanul bejelentették, hogy újabb évad készül, amely lezárja a sorozat történetét.

Folytatódik a film is

A Star Wars témája továbbra is aktuális, valójában soha nem is volt ez másképp. Az elsőként bemutatott negyedik résztől kezdve, tehát 1977-től éberben tartja Csillagok háború-

ja- és egyáltalán a sci-fi-rajongókat. Az eredeti Csillagok háborúja-trilógia, főleg annak elsőként vetített része, a később Új reménynek (IV. epizódnak) címzett, úttörő jelentőségű volt a sci-fi műfajában mind tartalmilag, mind a technikai megvalósítást tekintve, de az előzmény-trilógia (Baljós árnyak, A klónok támadása, A Sith-ek bosszúja) is számos újítást hozott magával. Az úgynevezett klasszikus trilógia a filmtörténet és a sci-fi műfaj történetének kihagyhatatlan eleme, számos más filmre és tudományos-fantasztikus műre volt hatással, például a Star Trekre vagy a Battlestar Galacticiára, a paródiákat már nem is említve.

A klasszikus trilógia után nagy kérdés volt, hogy miként is folytatódhatna tovább a történet. Regényformában több történet is megjelent, Lucas viszont a Jedi visszatér után 15 évvel egy előzmény-trilógiával folytatta a sorozatot. A Sithek bosszúja után a sorozat rajzfilmekkel bővült tovább, amelyek átkötő részek voltak a II. és III. filmek közt. Lucas 2012-ben eladta a birodalmát a Disney-nek. Ez kapásból a VII. epizód hivatalos eljövételét vonta maga után, ez pedig egy új történetszálon fog tovább haladni. A rendezői széket J. J. Abrams foglalhatja el, a bemutatóra decemberben kerül sor. Főbb szerepekben Harrison Fordot, Mark Hamillt, Carrie Fishert, Daisy Ridleyt, Peter Mayhewt, Domhnall Gleesont, Anthony Danielst, Andy Serkist, Oscar Isaacot, John Boyegat és Adam Drivert láthatjuk. A filmkészítő cég egyébként azt is tervezi, hogy a VII. rész után nyaranta új filmek kerülnének a mozikba, amelyek már nem a sorozat folytatásai lennének, hanem a Star Wars-univerzum egy-egy hőséneke a története kerülné a filmek középpontjába. Nagyon úgy néz ki tehát, hogy a jövő generációi sem maradnak Star Wars nélkül.

Mászófal, quad, zorbolás, mókuskert – nahát, mi még?!

A kalandparkok az utóbbi évtizedben jelentek meg világszerte, Vajdaságban még csak mutatóban vannak, de például Belgrádban, a Zlatar-hegyen, a Kopaonikon már léteznek. Szerbül avantura parknak, vagy adrenalinparknak hívják. A vidámpark és a sportpálya lehetőségeit ötvözik, a szabadidő aktív eltöltésére, mozgásra ösztönöznek, és szórakozást nyújtanak az egész családnak, gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt. Kalandpark, kalandtúraker, kalandkert, élménypark: a szóhasználat még ingadozó, de a lényeg ugyanaz. Minden kalandpark egy valóságos játszótér a szabadban, jó levegőn, fák között, ahol az ember kipróbálhatja magát.

Mászófal

Akik jártak a bácskossuthfalvi nyári táborokban belekóstolhattak a kalandparkok nyújtotta élményekbe. A szervezők évről évre szolgálnak adrenalinemelő gyakorlatokkal, és rendre sikert is aratnak vele. Ennek oka egészen egyszerűen az, hogy legtöbbször nem láttak még ilyent. Legközelebb hozzánk Magyarországon találni effajta létesítményeket. Ott legalább tíz működik, és lélegzetelállító pró-

bák elé állítja a kalandos kedvű látogatókat.

A kalandparkok elterjedése összefügg az egészségtudatosság fokozatos erősödésével és az élményekhez kötött, tapasztalatokon alapuló ismeretszerzés, készség- és képességfejlesztés előtérbe kerülésével az oktatásban. A hegyvidék az ideális terep a számukra, hiszen az alapszolgáltatásukként megismert erdei kötélpályák felállításához legalább 40 centiméter átmérőjű fák szükségesek.

Így fest a vízigolyó, vagy aquazorbing, még más néven Water Ball, amely olyan, mint egy óriás cipzárás strandlabda

Biztonságunkat két önbiztosító karabiner és két, körülbelül 1 méter hosszú heveder garantálja. Az erdei kötélpálya használatának van alapszabálya – amelyet minden új látogatóknak meg kell ismernie. A biztonsági előírások igen szigorúak, a védőfelszerelés használata kötelező.

A kalandparkok munkatársai rendszerint képzett hegymászók vagy testnevelők. Gyerekek csak az ő felügyeletükkel (vagy szülői felügyelettel) használhatják a pályákat, és csakis azokat, amelyek életkoruknak, erőnlétüknek és testmagasságuknak megfelelnek. A könnyebb felnőtt pályákat általában 140–150 centiméter magasságtól próbálhatják ki. A kisebbeknek (3 éves kortól) a legtöbb helyen külön pályákat készítettek, 70–100 centiméter

Mit kínálnak a kalandparkok?

Mindenekelőtt erdei kötélpályákat, ilyeneket kivétel nélkül mindegyikben találunk. Ez valójában akadálypálya, amely a hegymászás és az erdőjárás örömeit, szépségeit és nehézségeit egyesíti: a pályák nehézségétől függően (S, M, L vagy a sípályákhoz hasonlóan sárga, zöld, kék, piros, fekete jelzéssel) 0,5–9 méter magasságban, hegymászó felszereléssel végig drótkötélhez rögzítve kell függeszkednünk, kapaszkodnunk, átküzdenünk magunkat a játékelemeknek nevezett akadályokon, például függő- és kötélhidakon, rönkökön, mászófalakon.

magasságban, kevesebb és könnyebb akadályllyal.

A kalandparkok igen gyakori attrakciója a mászófal vagy mászótorony, 4-5 különböző nehézségű mászóúttal. Kedvező adottságú terepen, például az Eger melletti szarvaskői Öko-parkban akár természetes sziklafalon is mászhatunk. A legtöbb helyen gondolkodnak a kisebbekre is: már a 4-5 éveseknek is kialakítanak mászóutakat.

A kalandparkoknak csaknem a felében megismerkedhetünk az ijátság fortelyaival. Erdei túrán vagy ügyességi pályán kipróbálhatjuk a négykerekes terepmotorokat, a quadokat is. Nem ritkaság a mountain-bike pálya, a kalandvár, a kötélpiramis, a beltéri játszótér, a gokart, az ugróasztal, a lovaglás. Az idejűjdonság, a vízi focipálya; és a kalandparkok közül csak itt lehet zorbolni, vagyis egy óriási, felűjt műanyag gömbbe szíjazva legurulni egy 100 méter hosszú lejtőn. Vannak meztílabas élményösvények, csúszó korongpályák és a mókuskertnek nevezett, fákra épített bűjőcska-játszóhelyek 6–10 éveseknek.

Csoport-, gyerek- és diákkedvezmény mindenhol létezik, de így is elég drága mulatság a kalandpark. Ha mégis sikerülne „elvinni” születeket egy ilyen kihívó helyre, akkor egy felnőtt és egy gyerek látogatása a helytől függően 5000–9000 forintba, azaz 20–30 euróba kerül.

Bakonyi kalandpark

Szafari quadddal

Tehetséggondozás Szabadkán

Megnyitotta kapuit a 2015/2016-os tanévre a Cofman Judit Matematikai Tehetségfejlesztő Iskola Szabadkán. Az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesületének szervezésében már több éve rendeznek foglalkozásokat a fiataloknak, akik hétfévente vehetnek részt az oktatásokon. Célja, hogy a tehetséges diákok tudását még magasabb szintre emeljék. A tanévnyitón a tanulók ízelítőt kaphattak fizikából, matematikából, sakkból és logikai játékokból. Az első foglalkozást október 3-án tartották.

Sajó Károly környezetvédelmi verseny 2016

A KÖRIS Nonprofit Kft. az idén is meghirdeti Sajó Károly Kárpát-Medencei Környezetvédelmi Csapatversenyt. A verseny témája: Környezet és fenntarthatóság. A vajdasági regionális versenyt a VMPE bonyolítja le. A résztvevő iskolák jelentkezésüket a megadott határidőig – **2015. november 30-áig** – küldjék el a sajovajdasag@gmail.com címre.

A verseny célja a természeti környezetről alkotott ismeretek elmélyítése, az önálló ismeretszerzés képességének fejlesztése, a komplex ökológiai gondolkodás megalapozása, anyaországi és határon átnyúló szakmai együttműködéssel. Ugyanakkor a természet szeretete, tisztelete, benne önmagunk, egyéjségünk megbecsülése, a környezettudatos életmód kialakulásának megalapozása. A verseny célcsoportja: 7-8. évfolyamos diákok a Kárpát-medence valamennyi magyar tanítási nyelvű iskolájából. Mindhárom fordulóban – iskolai, területi/fővárosi, országos –, háromfős csapatok versenyeznek. Részletes útbaigazítást a vmpe.org.rs honlapon találhatnak az érdeklődők.

MIZUJS?

Az óbecsei Petőfi Sándor Általános iskola 4. b osztályosai az osztályfőnöki órán az iskolának és a környékének a tisztántartásáról beszélgettek, majd munkaakciót szerveztek. **Buru Szilveszter** és **Lázár Orbán** mestereik segítségével feltakarították a sportpályát. A betonkockák közül kitépték a gázt, felásták a homokgödört, majd elsimították a benne levő homokot, felsöpörögtették, és összeszedték a szétdobált szemetet – tudtuk meg Csernyák Szilvia tanítónőtől. Munkájuk után tiszta, takaros lett az iskola sportpályája és annak környéke.

Futóverseny az egészségért

Az óbecsei Petőfi Sándor Általános iskola első osztályos tanulói részt vettek a szeptember 24-én megtartott futóversenyen, melyet a Cukorbetegség Egyesülete szervezett Best – Becejska Staza Zdravlja elnevezéssel. Csernyák Szilvia tanítónő tudósítása szerint a rendezvény célja a mozgás és az aktív sportolás volt. Az első osztályosok közül **Pesti Ivett** 3. helyezést ért el, a 4. osztályosoknál **Szloboda Gabriella** megszerezte az 1. helyezést, míg **Csikota Annamária** a 3. helyen végzett. A nyertesek oklevelet és érmet kaptak. Minden résztvevőt sós falatokkal, vízzel és üdítővel kínáltak meg.

TESZT ✓

Milyen barátnő vagy?

1. Ha a barátnődnek van egy új pólója, és neked nem tetszik, mit csinálsz?

- a) Egyenesen megmondom neki, hogy szerintem nem szép.
- b) Megdicsérem a pólót, annak ellenére, hogy nem tetszik.
- c) Azt mondom neki, hogy szerintem nem volt jó választás.

2. A barátnőddel elmentek diszkóba, és elkezd neki csapni a szelet egy srác, aki neked már régóta tetszik. Mit teszel?

- a) Odamegyek, és megmondom a barátnőmnek, hogy tetszik nekem a srác, és ne csinálja ezt.
- b) Megsértődök a barátnőmre, és egy hétig nem szólok hozzá.
- c) Meghagyom inkább neki a srácot.

3. A barátnőd éppen most szakított a barátjával, és maga alatt van. Te utáltad azt a srácot és örülsz neki, hogy szakítottak, de tudod, a barátnőd szerette. Mit teszel?

- a) Megmondom neki, hiába van maga alatt, jól tették, hogy szakítottak.
- b) Kerítek neki egy normális fiút.
- c) Megvigasztalom, és azt mondom neki, hogy talál sokkal jobbat.

4. A barátnőd ki akarja próbálni a cigarettát, de te nem nagyon helyesled. Mit mondasz?

- a) Megmondom neki, hogy ne merészelje megtenni.
- b) Nem mondok rá semmit.
- c) Figyelmeztetem, hogy jól gondolja meg a dolgot, hátha belátja, butaságot csinál.

Értékelés

Legtöbb az a válasz:

Elég temperamentumos vagy, és néha ez jó dolog, néha meg nem. Ha sokszor veszekedtek a barátnőddel, akkor gondolkodj el rajta, benned van-e a hiba! Talán lehetnél vele egy kicsit kedvesebb is.

Legtöbb a b válasz:

Nem vagy mindig őszinte a barátnőddel. Van, amikor ezt jól teszed, például ha nagyon maga alatt van, de vigyázz, nehogy a végén nagy hazugságokba keverd magad!

Legtöbb a c válasz:

Jól megértitek egymást a barátnőddel, és remekül kiegészítitek egymást. Reméljük, ő is olyan őszinte veled, mint te vagy vele, és ha mégis konfliktusaitok lennének, akkor azt próbáljátok meg hamar megoldani, mert remek páros vagytok!

Horoszkóp

Kos

Senkit nem akarsz sürgetni, de valakinek most már lépéseket kell tennie, és ha mások nem tesznek, akkor te majd teszel. Ha pedig ezzel gondjuk van, akkor arra is készen állsz, hogy megvédd magadat.

Bika

Bal lábbal keltél fel, és kicsit mogorva vagy, könnyen megbántod azt is, akit nem szeretnél. Vigyázz, nehogy abba a kézbe harapj, ahonnan a simogatást kapod, mert később hiányozni fog!

Ikrek

Tiszteletben tartod mások véleményét, de elvárod, hogy ők is tartsák tiszteletben a tiédet. Csak azért, mert nem vagytok egy véleményen, még nem kell haragban lennetek, de te nem fogsz engedni az igazadból.

Rák

Kiderül, hogy semmi sem az, aminek látszik, és még az is lehet, hogy valaki végig az orrodnál fogva vezetett. Ne tulajdoníts ennek túl nagy jelentőséget, inkább lépj tovább, és legyél óvatosabb!

Oroszlán

Ugrásra készen állsz, de tudod, hogy még nincs itt a te időd. Amikor eljön a megfelelő pillanat, akkor azonban színre lépsz, és mindenkit lenyűgözöl a felkészültségeddel.

Szűz

A legjobban szeretnéd magadnak meghozni a döntéseket. Állj a saját lábadra, de ne feledd, ez azt jelenti, hogy a felelősséget is vállalnod kell!

Mérleg

Azt sem bánod, ha előlről kell kezdened mindent ahhoz, hogy elérd a célokat, mert tudod, hogy megéri a dolog. Ha az eredményeddel igazán elégedett leszel, az kárpótol mindenért.

Skorpió

Nehezedre esik olyan személy tanácsát követned, akiben nem bízol. Ha már tanácsot keresel, akkor keress olyannál, akire valóban felnézel!

Nyilas

A lehetőség, amelyet keresel, karnyújtásnyira van tőled, csak észre kell venned. Ne akard makacsul azt az utat követni, amelyen elkezdtél járni, mert ha rugalmasabb vagy, könnyebben célba érsz.

Bak

Olyan tapasztalatokat szerezhetsz, amelyek felnyitják a szemedet, és amelyek következtében egy kicsit más-hogyan nézel a világra. Ez először ijesztő lehet, de tudod, hogy ez a helyes út.

Vízöntő

Nem akarsz senkinek az útjába állni, ha úgy érzi, hogy mennie kell, még akkor sem, ha úgy gondolod, nem jó útra lép. Mindenkinek magának kell felelősséget vállalnia, neked is el kell engedned az irányítást.

Halak

Apró szívességet teszel valakinek, ami neki viszont hatalmas segítség, és ezért sokáig hálás is lesz neked. Amikor legközelebb neked kell egy segítő kéz, ő is ott lesz, hogy kihúzzon a bajból.

„Szia Bizi!

Remélem, tudsz tanácsot adni, mert az utóbbi hetekben nagyon boldogtalan vagyok. Tizenkét éves lány vagyok. Az anyukám a testvéremtől megtudta, hogy van egy fiú, aki nagyon tetszik nekem. Persze ez nem is lenne gond, ha anya nem tiltotta volna meg, hogy szimpátiám legyen. Kitűnő tanuló vagyok, szófogadó, és nem tudom mi történt anyával, mert eddig sosem tiltott meg semmit. Nem tudom, hogyan magyarázzam meg neki, hogy a többiek már mind járnak valakivel. Nekem is tetszik egy fiú, aki már egy éve szerelmes belém, és ezt meg is mondta nekem. Már többször is megkérdezte tőlem, hogy akarok-e vele járni. Mindig elutasítottam. Szerencsémre! Nem tudom, mit szólna az anyukám egy párkapcsolathoz, ha ekkora felhajtást okozott neki egy szimpátia. Gondolkodtam már azon, hogy titokban járok vele, de nem merek, mert tudom, hogy anyukám előbb-utóbb megtudja, és akkor bajba kerülök. Mit tegyek? Mind jobban és jobban szeretem a fiút, de nem akarom anyát kiborítani. Kérlek, segíts!

Patkócska”

Válasz:

Kedves Patkócska!

Azt hiszem, anyukádát váratlanul érte az a tudat, hogy a kicsi, szófogadó lánya lassan nagylány és felnőtt nő lesz. Biztos vagyok abban is, hogy az a véleménye, mint sok-sok szülőnek: a te korodban még túl korai a pasizás. De abban is biztos vagyok, hogy a lelke mélyén tudja, nem lehet megtiltani senkinek sem, hogy tetsszen, vagy ne tetsszen neki valaki. Biztosan ő is megtapasztalta már, hogy a szív dolgait nehezen lehet kívülről, parancsszóra irányítani, hogy különböző vonzódási viszonyok léteznek, az életkortól, a személyektől függően. Például: barátság, szimpátia, szerelem. A te korodban inkább a vonzódás, a szimpátia a jellemző, de nem zárható ki a szerelem érzése sem. Mindenki számára jó, hogy vonzódasz, szimpatizálsz a fiúkkal, pillantásokat váltatok, nézitek, követitek egymást, néha szóltok egymáshoz, sokat álmodoztok, lexikonokat írogattok, ezek a szimpátia, a vonzódás és az érzelme kimutatás jelei. Így tanuljátok meg azokat a dolgokat, amelyekre szükségetek van a későbbi, nagyon is fontos párkapcsolatok kialakításához. Nektek még valóban nem való a klasszikus értelemben vett párkapcsolat, az hogy kettesben találkoztok, kijártok szórakozni stb. Anyukád attól fél inkább, hogy elhanyagolod az iskolai feladataidat. Nem bűn megmutatni a másoknak, hogy tetszik, vonzó számodra, de a járás többi tartozéka még nem szükséges feltétlenül 12 évesen. Hogy jobban megismerjétek egymást, nem kell feltétlenül „járni” egymással. Inkább használjátok ki a közös együttléteket, az iskolai összejöveteleket, a társak, a barátok a csoportos barátkozás, szórakozás előnyeit, hogy minél jobban megismerjétek egymást és így együtt lehettek. Az anyunak meg időre van szüksége, beszélgetésre arról, hogy milyen volt ő a te korodban, voltak-e szimpátiái, és az ő szülei hogyan viselkedtek vele akkor. Ezek a beszélgetések segíthetnek neki, hogy könnyebben elfogadja, te is felcseperedsz, és bontogatod a szárnyaidat, ugyanúgy, mint ahogyan vele is történt annak idején. Legyél türelmes vele!

„Kedves Bizalmas sorok!

Tanácsra van szükségem egy számomra nagyon fontos problémával kapcsolatban. Arról van szó, hogy van egy fiú, akivel nagyon, nagyon régóta jó barátok vagyunk. Sőt, tetszettünk is egymásnak! De

körülbelül egy hónapja nem is beszélünk egymással, még vissza sem köszön, mert csúnyán viselkedtem vele. Bocsánatot kérnék tőle, de nem vagyok benne biztos, hogy elfogadná, és megbocsátana, mert azt gondolja, hogy én továbbra is szeretem. Mit tegyek, hogy újra barátok legyünk, újra tudjunk beszélgetni? Nagyon hiányzik.

Egy piros alma”

Válasz:

Kedves piros alma!

Azt hiszem, jót tenne, ha még egyszer átgondolnád az eddigi viszonyodat ezzel a fiúval. Úgy látom, hogy nem a köztetek kialakult meleg érzelmek, a korábban létező vonzalom rontotta el a kapcsolatokat, hanem a te iránta tanúsított „csúnya” viselkedésed. Sajnálom, hogy erről a dologról nem írtál kicsit többet, mert biztosan rávilágítana a problémára, és tisztábban láthatnánk az egész helyzetet. Feltételezhetően, goromba, lekezelő, elutasító viselkedést tanúsítottál iránta, bántóan viselkedtél vele, egyszerűen szólva belegázoltál az érzelmeibe valamilyen módon. Ilyen dolgok miatt gyakran megszakadnak barátságok, szerelmek, még munkakapcsolatok is! Mindenféleképpen bocsánatkéréssel kell kezdened a dolgot. Ez a bocsánatkérés „szívből jövő” kell, hogy legyen. Biztosan gyógyító hatású lesz, ha megmagyarázod, miért is viselkedtél vele olyan csúnyán. Nagyon fontos, hogy tudasd vele, beláttad, hogy hibáztál. A többi azonban már a másik féltől függ! A következő lépés a barát-szimpátiádé. De számolnod kell azzal is, hogy esetleg nem bocsát meg. Bárhogy dönt is, el kell fogadnod azt. Hiszem, hogy te is tudod, mindenkinek joga van megválogatni a barátait, és senkit sem kényszeríthetünk a barátkozásra, ha nem kér belőle. Ez mindkettőtökre egyaránt vonatkozik! A bocsánatkérés a számodra a legfontosabb, hisz ez egy fontos „élet-lecke”, mondhatjuk érettségi vizsga is. Az érett személyiség mindig vállalja a tettei következményeit, belátja a hibáit, kijavítja őket, változtat a jövőbeni viselkedésén, és a legjobb esetben tanul belőle. A legfontosabb jutalmazd az, hogy újra jól érzed magad a saját bőrödben. Megpróbáld kijavítani, amit elrontottál, nyugodtan a tükör elé állhatsz, és megdicsérelheted önmagadat. Ha pedig a te saját magadról alkotott képed pozitív, jó kisugárzású, ezt mások is észre fogják venni, hasonlóan élük meg, mint te magad. És ne feledd, úgy viselkedj másokkal, ahogyan te is szeretnéd, ha veled viselkednének!

„Kedves Bizalmas sorok!

Kérlek, segíts! Nem tudok dönteni. Két fiúm is van. Az egyik 14 éves. Szeretem. SMS-ezünk, találkozgatunk. A másik, az osztálytársam, 13 éves, nagyon tetszik, de nem mondtam neki semmit sem, annak ellenére, hogy a legjobb barátja megmondta, szeret. Mindkettő nagyon aranyos, kedves velem. Nem tudom, melyiket válasszam. Félek, nem szeretném megbántani őket. Kérlek, adj nekem tanácsot!

?”

Válasz:

Kedves kétségbeesett lány!

Ne kényszerítsd magad olyanra, amire még nem készültél fel. Ha nem tudsz dönteni, akkor inkább kötetlenül barátkozz a fiúkkal, amíg nem tisztázod le magadban, mit is akarsz, kihez húz jobban a szíved! A megbántódástól semmiképpen sem lehet megmenekülni, mert ha elutasítanak, nem viszonyozzák az érzelmeiket, fáj. Adj magadnak és a fiúknak is időt, hogy minél jobban megismerjétek egymást, és ki tudja, a barátkozás közben is bármilyen megtörténhet. Még az is, hogy végül egy harmadik fiú mellett kötsz ki.

Illatos fürdőbombák házilag

A fürdőbombák illatos, habos, pezsgő élménnyé varázsolják a fürdővizet, kellemesen felfrissítenek egy fárasztó nap végén, de édes kényeztetést is jelenthetnek egy esős őszi estén. Készítsd el őket saját magadnak, vagy akár ajándékba is!

Mire lesz szükséged?

A száraz összetevők:

- 225 g szódabikarbóna
- 115 g citromsav (por állagú)
- 115 g kukoricakeményítő
- 115 g só (himalájai, Holt-tengeri, vagy ásványi só)

A nedves összetevők:

- fél-egy evőkanál víz
- 2 teáskanál tetszőleges illóolaj
- 2 és fél evőkanál növényi olaj
- egy-két csepp ételfesték

Kikeveréskor a szín erősnek hathat, de maga a bomba már világosabb lesz. Ne használj több színezőanyagot, mert használat közben befoghatja a kádat!

Igy készítsd el a masszát!

Egy nagy tálban keverd össze alaposan a száraz hozzávalókat! A legjobb, ha üvegedényt használsz, mert ez biztosan nem lép reakcióba semmivel. Egy kis befőttesüvegben keverd össze a nedves hozzávalókat is, majd apránként öntsd a száraz porkeverék-

hez! Vigyázz, mert ha a folyadékot gyorsan öntöd, a reakció túl heves lesz, és a keverék habzani kezd. Ha ez történne, gyorsan keverd a nedves keverékhez a többi száraz anyagot, így megállíthatod a folyamatot.

Elő a formával!

Ha a folyadékot hozzáöntöted a porhoz, nedves homok állagú anyagot kell kapnod, amelyet összenyomva a kedved szerint formázhatsz. Készíthetsz gömböket egyszerűen a kezdeddel is, de bármilyen más formát is felhasználhatsz, homokozóformát, süteményes formát, vagy akár jégkockatartót. A lényeg, hogy gyorsan kell cselekedned, mert a por hamar megszárad. Csak nyomd meg az anyagot a formába, és már boríthatod is

ki belőle, éppen úgy, mintha tényleg csak nedves homokkal dolgoznál.

Igy használd őket!

Mivel az otthon készített fürdőbombák nem tartalmaznak tartósítószeret, a legjobb, ha hat hónapon belül elhasználod őket, bár bajuk valószínűleg ez után sem lesz.

Ha mutatós csomagolásba kerülnek, akár ajándék is lehet belőlük, ha pedig te magad szeretnél lazítani velük, csak dobd őket a meleg vízbe, és élvezd a pezsdítő élményt!

Extra ötletek

Ha frissítő, élénkítő fürdőbombát szeretnél, használj rozsmaringolajat, mentolt vagy citrusféléket!

A levendulának nyugtató hatása van, a mandulaolaj csodákat tesz a száraz bőrrel.

A fürdőbomba készítésekor a folyadékba egy kevés mézet vagy tejet is tehetsz – utóbbi esetben természetesen az eltarthatósági idő jelentősen lerövidül.

Rejtélyes emberi tulajdonságok

A tudósok szétbontották az atomokat, embert juttattak a Holdra, felfedezték a DNS titkait, de vannak olyan emberi szokások, melyekre még mindig képtelenek teljes körű magyarázatot adni.

1. Elpirulás

Darwinnak sem igazán sikerült megmagyaráznia, az evolúció miért tette velünk, hogy hazugság közben elpirulunk, hiszen ez elárul minket a többiek előtt. Sokan úgy gondolják, hogy az arc elvörösödése a gyengeségünket mutatja meg, ami segít elkerülni a konfrontációt, és az intimitást is szorgalmazza.

2. Nevetés

Endorfin szabadul fel a testünkben, amikor nevetünk, vagyis boldogabbnak érezhetjük magunkat, amikor mosolyra görbül a szánk. Ez elég oknak tűnik, hogy meg is vagyunk. Egy felmérés viszont kimutatta, hogy sokkal többet nevetünk a banális megjegyzéseken, mint a vicceken, és ez a tény csak tovább mélyíti a nevetést fedő homályt.

3. Csókolózás

A csókolózás egy különleges kapcsolat két ember között: intím, érzelmes és nagyon izgalmas is. Egyes elméletek szerint az anyatejes táplálásra emlékezteti az elmét, mások az ősi időkre vezetnek vissza, amikor az emberek még megrágták és úgy adták a szájukból fogatlan utódaik szájába az ételt.

4. Álom

Az álmokat megfejteni nem igazán tudjuk, pedig mindenki kíváncsi a miértekre. Bár Freudnak az volt az elmélete, hogy a tudatalatti vágyaink jelennek meg az álmainkban, ma már úgy tartják, hogy az álmok segítenek feldolgozni az érzéseinket. Azt viszont még mindig nem igazán tudjuk, hogy különös vízióink honnan erednek.

5. Babona

Sokan ismerjük a péntek 13, a fekete macska és a kéményseprők körüli babonákat, de vajon mire vezethetőek vissza ezek a szokások? A babonáknak evolucionista

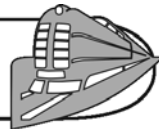
értelemben semmi hasznuk. Bár az biztos, hogy a régmúltban valószínűleg praktikai hasznuk volt.

6. Kamaszodás

Nincs másik élőlény a Földön, amely átessen az izgága, kiszámíthatatlan serdülőkoron. Vannak, akik úgy vélik, ez az időszak segít az agynak újrászerveződni a felnőttkor előtt, tapasztalatokat szerezve a viselkedésformák terén, a felelősség éve előtt.

7. Művészet

A festészet, tánc, szobrászat, zene talán a tudás és tapasztalat terjesztésének módszerei. Egy viszont biztos: az alkotási vágy ilyen vagy olyan formában mindannyiunkban ott szunnyad, egy része a személyiségünknek.

Az Adriai-tenger ékkövei

Mielőtt leültem írni, gondoltam, könnyű dolgom lesz, hiszen a szívemhez legközelebb álló környékről kell útleírást adnom. Idővel kiderült, nem is olyan egyszerű szavakba foglalni mindazt, amit az Adriai-tenger és környéke jelent számomra. Szóval, mi is az, ami először a mediterrán szó hallatán eszembe jut? Természetesen a frissítő Adriai-tenger, majd az egymástól különböző, mégis rengeteg hasonlósággal bíró Montenegró, egészen pontosan Herceg Novi, ahova valami megmagyarázhatatlan módon mindig visszahúz a szívem, illetve Horvátország, azon belül pedig Dalmácia. Ez alkalommal Közép-Dalmáciát látogattuk meg. A térség gyönyörű szigeteivel büszkélkedhet, ezek közül az idén szeptemberben Bračot fedeztük fel. De ne szadjunk ennyire előre!

épült erőd. Herceg Novi óvárosa a magas városfalak mögött, két erődítmény mögött védve fejlődött az évszázadok folyamán. A Forte Mare erődöt (Tengeri erődöt) a 14. században építették, később a törökök, majd az osztrákok is átépítették. Ma szabadtéri színház működik benne. A város főterén a ma is török néven Szahat kulaként (Óratorony) emlegetett kapu található. Herceg Novi nem csupán egy üdülőhely. A kedvenc helyeim egyike egy terecske, amely az óváros magasabb pontján található. Ez a hely hűen tükrözi a város hangulatát, hiszen itt egyszerre találkozunk a vallás, a mediterrán hangulat és a zeneművészet. Itt található a város alapfokú zeneiskolája, a Szent Jeromos római katolikus templom, valamint a gyönyörű kilátás a mélykék Adriai-tengerre. Órákat tudok itt ül-

népszerű hely üldögélésre és nézelődésre egy kávé mellett, ez többek között a helyiek egyik kedvenc időtöltése. Split partjától délre fekszik a népszerű sziget, Brač, ahova a helyiekhez hasonlóan komphajóval jutottunk el. A szigeten nyúlik el a jelképpé vált Zlatni Rat (Arany-fok), egy aranyló homok és kavics alkotta vékony fok, mely Bol városa közelében terül el a parton. Bájos fürdőhely, amely a szeptemberi hónapban nem annyira volt zsúfolt, mint nyáron lenni szokott. Az említett strand mellett a Bol melletti hosszú partnyúlvány néhány magányosabb sziklás öblöcskéjében is megfürdöttünk, amelyeket az ott jellemző, alacsony ágú fenyők jellemeznek. Bol egy igazán kellemes mediterrán kisváros, ahol találhatunk aprócska óvárost, hangulatos kikötőt, kolostort és jellegzetes mediterrán hangulatot. Számomra

A Spanyol erőd Herceg Noviban

Kilátás a Forte Mare erődből

Montenegró legészakibb fekvésű üdülőhelye Herceg Novi, a Nap, a lépcsők, és a nővények városa. Ezt a jelzőt Ivo Andrić Nobel-díjas író-költőtől kapta, aki ebben a városban is élt néhány évig. A város a hegyoldalban lépcsőzetesen épült pálmák és babérfák zöldjébe épült. Hosszú partvonalán különböző strandokat találunk, homokosot, kavicsosot és sziklásat is. Herceg Novi nem egy műemlékváros, inkább hangulatos, kedves fürdőhely, amely vonzerejét a késő középkori erődítményeinek köszönheti. Herceg Novi hírsége a négy saroktornyos Fort Spanyol (Spanyol erőd), amely egy XVI. században

dögélni, ahogy a jó öreg Adriát bámulom, és a tenger mélységében elmerülve hallgatom a zeneiskola tanulóinak különböző hangszerejüket, meg a templom harangjának időről időre megkonduló hangját.

A mediterrán utunk következő városa Split volt, a nyüzsgő közlekedési csomópont, melynek szívében Diocletianus római császár palotája helyezkedik el. Diocletianus vízparti palotája, amely az UNESCO világörökség részét képezi, hihetetlenül élénk rom, amely köré az i. sz. 4. századtól folyamatosan lakott terület alakult ki. Diocletianus palotája előtt húzódik a hosszú, kávézókkal szegélyezett Riva, amely

a város érdekessége, hogy keleti oldalán egy 15. századi domonkos kolostor áll egy földnyelven, mely saját kis öblére és partszakaszára néz, és ott szintén fürdöttünk. A mediterrán városok jellegzetessége ugyanis, hogy a vallás, kultúra és természet karöltve néznek a mélykék tenger felé, és tárt karokkal fogadják be a fürdőző helyieket, valamint az odalátogató turistákat. Talán ez az érzés az, amelyet Herceg Noviban már annyiszor megtapasztalhattam, és nagy örömmre Bolban keresnem sem kellett, ráleltem.

Kis Laura

Split és a Riva sétány

Zlatni Rat (Arany-fok) Bolnál

Berakós rejtvény

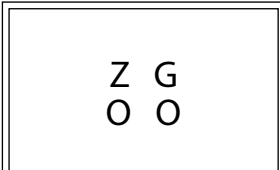
										GY
					SZ				A	
									K	
									O	
									L	
									O	

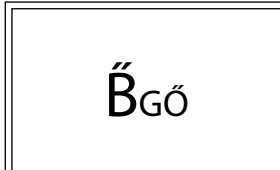
Autóban
 - Miért dugod folyton a hátad mögé az esernyődet, félsz, hogy ellopják?
 - ...
 A választ megtudod, ha a szavakat, betűhalmazokat berakod az ábrába.

Kétbetűsek: AA, BU, EL, ÉF, ÉN, IZ, LÉ, LŐ.
Hárombetűsek: ÁLL, CIN, EDE, ELÉ, IBO, KEL, MOG, NSF, OEG, RER, SLR.
Négybetűsek: FREI, TEKE, UGYAN, SZMOG.
Ötbetűsek: AKOLO, FASOR, KAMRA.
Hatbetűs: MELLÉK.
Hétbetűsek: FOGATOS, HAJÍTÁS.
Kilencbetűs: SZERTELEN.
Tízbetűs: CSELEKEDNI.
Tizenegy betűs: ÉTLEN-SZOMJAN.

Betűrejtvények

1

2

3

4

Skandináv rejtvény (29.)

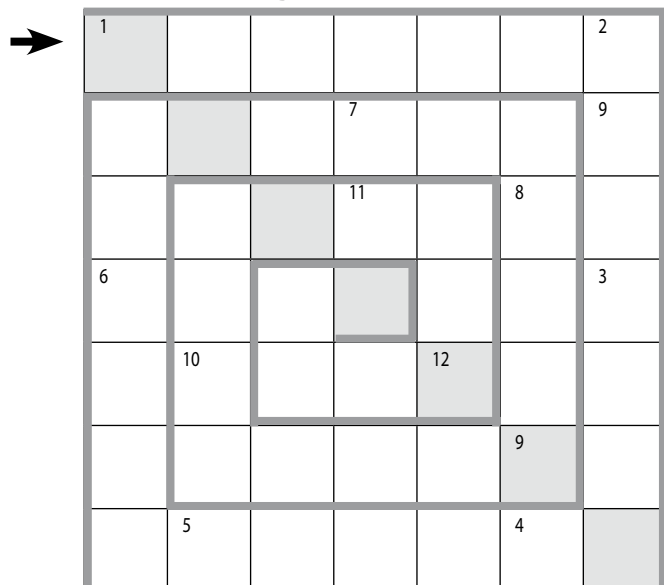
Rejtvényünkben a híres lantos énekszerző nevét és két művének címét rejtettük el. Ezt kell megfejtenetek.

			... FERENC MAGYAR ÍRÓ IDEGEN FÉRFINEV		ILYEN FÜRDŐ IS VAN DÉL		KÖTŐSZÓ		EBÉDEL		NAGY BOGRÁCS		
							NICSAK!		ERDÉLYI SZÉL		ZÉRO		
		ZOKOG			SÍR A BABA				EEEE		NEM ÉN		
		ÉLŐSKÖDŐ			GARA MARGIT ... IMRE VAJDA SÁGI KÖLTŐ			BÁTOR			MEZŐ		
								5			BŐR		UKRAJNÁBAN ÉL
BELGIUM			MALÁJI TÖR (KRIS)	NAGYON RÉGI ELTULAJDONÍT	KUKORICÁBÓL KÉSZÜLT ÉTEL	C.Y.		VEZETŐJE					
TE NÉMETÜL						ESZÉK		IPARI NÖVÉNY					
			ILYEN A KÉMÉNY URÁN				LUXEMBURG		VALLÁSI ELJÁRÁS				
							NUMERO		TOK BETŰI				
A DÖRRENÉS HANGJA												EGYMÁST KÖVETŐ BETŰK ÉSZAK	TY
ÉJFLIG													
			JUPITER HOLDJA EZ		50 FÉL ÓT	ÍRÁSJEL KÉN				KELET	AZONOS HANGOK NÉVELŐ		
								OROSZ FOLYÓ				AZ ISMERETLEN NÉVJELE	

Az 28. szám skandináv rejtvényének megfejtése: PABLO PICASSO, GUERNICA, FESTŐ ÉS MODELLJE

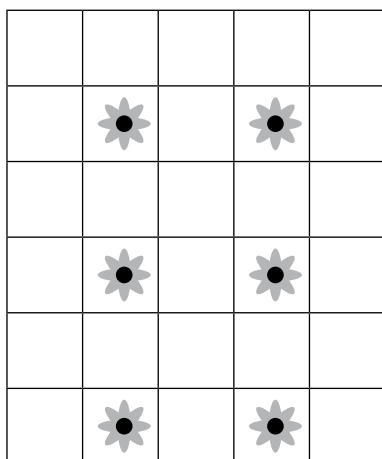
Csigavonalban

Meghatározások: 1. Spanyolfal, 2. Nemesgáz, 3. Talppont, 4. Az unokatestvér is ez, 5. Bellini operája, 6. Testfelépítése, 7. Régi szalonna, 8. Életút, 9. Konyhakerti növény, 10. Belgrád hegye, 11. Mézelő fa, 12. Édesség.

Az átlóban egy vajdasági tó nevének kell kialakulnia.

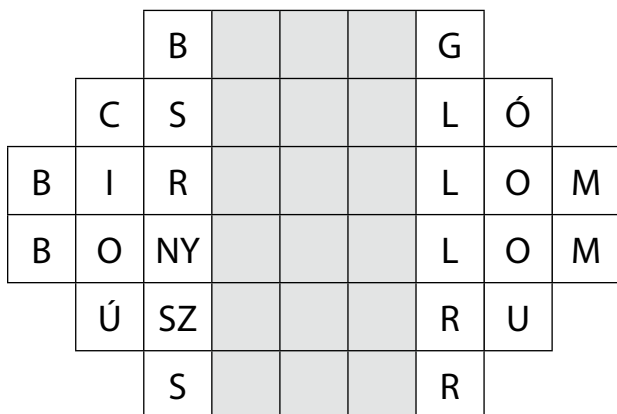
Melyik szónak nincs helye?

AKARAT
AKÁCFA
ANDÓRA
AKNÁSZ
AVALA
DÁNIA
ROSTA

A fenti szavakat helyezd el a rácsba! Nehéz munka lesz, mert egyiknek nincs helye. Melyik az a szó?

Szóbetoldó

Csak egy szót kell találnod a rejtvény megfejtéséhez. Vigyázz, minden vízszintes sorban értelmes szónak kell kialakulnia.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Szókihúzó

D	E	T	R	Ö	K
G	I	E	A	Ő	I
Ö	P	Ó	L	R	V
E	Ö	Ő	M	G	I
D	Z	I	A	NNY	E
S	M	N	L	N	A

ALMA
DIÓ
EPER
KIVI
KÖRTE
MÁLNA
SZŐLŐ

A fenti gyümölcsneveket húzd ki az ábrából: jobbról balra, balról jobbra, lentől fel és fentről le, valamint az átlók irányában! Ha összeolvasod a megmaradt betűket, még egy gyümölcs nevének kapod eredményül.

Kitöltőcske

1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				

Meghatározások:

1. Ázsiai ország,
2. Kiállhatatlan,
3. Bácskai helység,
4. Eszménykép,
5. Bánáti helység,
6. A festő szerszáma,
7. Európai nemzet.

A kiemelt oszlopban az egyik bolygó nevének kell kialakulnia.

Számjáték

3	2		4		1
			2		3
				1	4
5			4		1
	1		6	3	

Töltsd ki az üres négyzeteket 1-től 6-ig terjedő számokkal! A számok csak egyszer fordulhatnak elő minden sorban és oszlopban, és a téglalapokban.

III. Jó Pajtás Liga

Kishorgászaink nagy küzdelme

Kishorgászaink ideji versenysorozatát a nehézségekkel való küzdelem jellemezte. A kedvezőtlen időjárási és vízviszonyok miatt többször is el kellett halasztani a fordulókat. A szervezők, az egyesületek, a csapatvezetők, a szülők... és nem utolsósorban maguk a kispecások azonban mégis tető alá hozták a versenyt, és szállították az eredményeket. Annyit, hogy összeadni is nehéz volt, részleteiben átmesélni pedig lehetetlen.

A kiscsoportban az adaiak fölényesen diadalmaskodtak, Aleksza Krisztián és a Pálfi fivérek nem sok esélyt adtak a többieknek. Ráadásul Pálfi Péter úgy nyerte az egyénit, hogy minden fellépése során szektoregyest fogott ki. A nagycsoportban ádáz küzdelem folyt az elsőségért a péterréveiek és a törökbecseiek között. A peCELLÓI diadalhoz hozzájárult, hogy versenyzői az utolsó fordulóban is nagyon jól horgásztak, míg a bánáti csapat igen rossz lapot húzott. Vigasztalásul az egyénit a törökbecsei Bitó Adrián nyerte, megelőzve a péterrévei Krizsákot és Vadnait. Kemény küzdelmek zajlottak, grammokon múltott.

Az ideji versenysorozat külön színfoltja, hogy a lányok versenyét menet közben iktatták be, az eredmények összegezése ezért némi rögtönzést igényelt. Tény viszont, hogy a lányok simán felveszik a versenyt a fiúkkal, és ebben a mezőnyben is szerzik a pontokat.

A jövőben több figyelmet kell fordítani a – mondjuk így – kiöregedés problémájának. Ha odafigyelünk a két korábbi versenysorozat eredménylistájára, megállapíthatjuk, hogy a legsikeresebbek nagy hányada kinőtt a versenyből. Jó volna ezeknek a gyerekeknek is versenylehetőséget nyújtani.

A három versenyidény tapasztalatai gazdag anyagát majd a téli horgászatmentes hónapok során összegezzük. Ugyanakkor tény, hogy a szinte jövedelem nélkül működő horgászegyesületek csodával határos módon versenyzették a zsinórátatók felnövő nemzedékét. Ha figyelembe vesszük azt az élményhalmazt, amellyel a horgászás meg az utaztatások jártak, kevesebb pénzzel sohasem nyújtottak többet a gyerekeknek.

Eredmények

4. forduló

Kiscsoport, csapat: 1. Tisza (Ada) 3, 2. Pisztráng (Óbecse) 8, 3. Kárász (Temerin) 9 szektorponttal. **Egyéni,** I. szektor: 1. Aleksza Krisztián, 2. Gál Szonya, 3. Fain József; II. szektor: 1. Pálfi Patrik, 2. Károlyi Egon, 3. Simon Dominik; III. szektor: 1. Pálfi Péter, 2. Reznici Dragan, 3. Erős Hunor. **Nagycsoport, csapat:** 1. Kecsege (Péterréve) 4, 2. Babatovo (Elemér) 11, 3. Szaján 15 szektorponttal. **Egyéni,** I. szektor: 1. Bitó Adrián, 2. Kúti Aurél, 3. Müller Krisztina; II. szektor: 1. Vadnai Áron, 2. Beszedes Máté, 3. Igor Putnik; III. szektor: 1. Krizsák Mátyas, 2. Kalmár Csongor, 3. Szabó Dávid.

Összesített

Kiscsoport, csapat: 1. Tisza (Ada), 2. Tisza (Törökbecse), 3. Kárász (Temerin). **Egyéni:** Pálfi Péter (Ada), 2. Aleksza Krisztián (Ada), 3. Reznici Dragan (Törökbecse). **Nagycsoport, csapat:** 1. Kecsege (Péterréve), 2. Tisza (Törökbecse), 3. Babatovo (Elemér). **Egyéni:** Bitó Adrián (Törökbecse), 2. Vadnai Áron (Péterréve), 3. Krizsák Mátyas (Péterréve).

Lányok: 1. Szollár Valentina (Szabodka), 2. Domonkos Fanni (Szaján), 3. Kocsis Andrea (Szánád).

Popov Alen

Müller Krisztina

Nikola Milankov

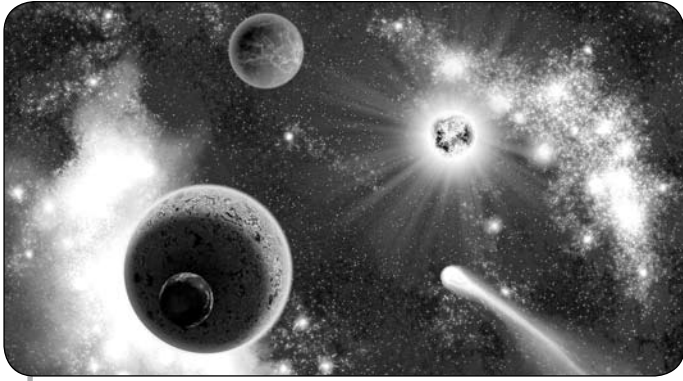
Palatinus Egon

Aleksza Krisztián, Pálfi Patrik, Pálfi Péter

Krizsák Mátyas, Kúti Aurél, Vadnai Áron

Érdekes tények a világűrről

1. A Szaturnusz egyik holdja nagyobb, mint a Merkúr.
2. A Jupiter pályáján mozgó négyezer aszteroida közül sokat a trójai háborúban harcoló görögök és trójaiak után neveztek el.
3. A Szaturnusznak, a Jupiternek, az Uránusznak és a Neptunusznak is vannak gyűrűi.
4. A csillagászok úgy vélik, a Tejút közepén egy óriási fekete lyuk található, amely további fekete lyukakat kebelez be.
5. A Hold felülete kisebb, mint Ázsia területe.
6. Az űrben tartózkodó űrhajósok általában két órával kevesebbet alszanak, mint amennyit a Földön szoktak.
7. A Világegyetem 95%-a számunkra nem látható.
8. 2008-ban összeütközött két műhold.

9. A legnagyobb üstökösök a Naprendszer külső részéből származnak, amely több mint 128.747.520.000 km-re van a Naptól.
10. A csillagászok úgy vélik, a Tejút közepén egy óriási fekete lyuk található, amely további fekete lyukakat kebelez be.
11. A Világegyetemben a legtöbb bolygón valószínűleg van víz, csak nem folyékony halmazállapotú.
12. Az űrhajósok vizeletből visszanyert vizet isznak.
13. Galaxisunk mintegy 1.077.616,74 km/órás sebességgel száguld az Androméda-galaxis felé.
14. A Vénuszon uralkodó körülmények több ott landoló űrszondát tönkretettek.
15. A csillagászok szerint a Hold akkor keletkezett, amikor egy Mars méretű égitest beleszapódott a Földbe.
16. A marsi tűzhányó háromszor nagyobb, mint a Föld legmagasabb csúcsa, a Mount Everest.
17. Ha úgy számítjuk, hogy a Világegyetem egy napja született, és most egy perc múlva lesz éjfél, akkor a Föld délután alakult ki, és az ember csak 28 másodperce jelent meg rajta.
18. A galaxisok összeütközése során újabb galaxisok jönnek létre.
19. Ha a műholdak egymáshoz csapódnak, a darabjaik továbbra is Föld körüli pályán keringenek.
20. Ha 12 éves vagy, a Marson csak 6, a Merkúron viszont 50 esztendőnek számítanál.

Tudod-e?

Miért kell ismerni az égtájakat?

Aturista, a katona, a tengerész vagy a repülő tájékozódását a nélkülözhetetlen iránytű segíti. A városi ember nem égtájak szerint tájékozódik, hanem utcanevek és az ismert képek változásai szerint. Gyakran fel sem kell pillantanunk, mégis tudjuk, hol kell leszállni a járműről, amelyen utazunk. A házak színéből, a boltokról, kapukról stb. tudjuk, merre járunk. De még városban is jó, ha tudjuk, hogy például a lakásunk milyen égtáj irányába néz, különösen az ablak, és hogy milyen irányú a szél.

A térkép csak az égtájak ismeretében igazít el. A térképen a „jobb”-nak a keleti, a „bal”-nak a nyugati, a „felső”-nek az északi és az „alsó”-nak a déli irány felel meg. Az észak-északnyugati szél rendszerint hideg vagy hűvös, csapadékot hoz. A déli szél általában meleg, a keleti hideg és száraz. A déli fekvésű lakás a legnaposabb, úgyszólván egész nap odasüt a nap, a keleti a reggeli napot, a nyugati délutánt kap. Az északi jóformán semmit.

Azt sem árt tudni, hogy amikor a világ nyugati feléről van szó, melyik az, és hogy miért közel-kelet a Közél-Kelet, és miért távol-kelet a Távol-Kelet. (Megjegyzendő, hogy ez a két elnevezés az európai embertől származik.) Ami Európától keletre van, az a Kelet (Ázsia). És ami közelebb esik, az a Közél-, ami távolabb, az a Távol-Kelet. Illik tudni, hogy melyek az északi népek és a déliek, jó tudni, hogy amikor a meteorológiai jelentés Skandináviáról meg a Baltikumról beszél, milyen égtájat emleget.

Ne adj csokoládét a kutyusodnak!

A csokoládé finom, a csokoládé jó, a csokoládét szeretjük. Amíg mértékkel fogyasztjuk, kedvező hatást fejt ki ránk, a kedvencünkre nézve azonban pár falat is rendkívül ártalmas lehet, akár súlyosabb mérgezést is okozhat.

A gondok fő okozója a teobromin, a csokoládé alapanyagául szolgáló, a kakaóbabban található keserű alkaloid. Ez az anyag a koffeinhez hasonló tulajdonságokkal bír, kis mennyiségben serkentőleg hat ránk, a kutyáinknak azonban már kis mennyiség is ártalmas lehet.

A kisebb testű kutyákra néhány kocka csokoládé is veszélyes, míg a nagyobb testű ebek egy-két kocka csokoládé elfogyasztása után még biztonságban vannak. A csokoládé minősége is lényeges. A fehér csokiban minimális mennyiségű teobromin található, a tejcsokikban is viszonylag kevés, ezekből néhány falat még nem feltétlenül okoz gondot egy nagyobb testű ebnél. Az étcsoki és a tortabevonók viszont már nagyon veszélyesek, illet semmiféleképpen ne adj a kedvencednek!

A csokoládémérgezés tünetei általában már 12 óra elteltével jelentkeznek, a kutya először idegessé, ingerlékennyé válik. A központi idegrendszerre ható anyagok miatt reszketés jelentkezhet az állatnál, ezt hányás, hasmenés kíséri. Ilyenkor már szembetűnő, hogy az állat

érzékenyen reagál a has tapogatására, nyomására. Szapora légzésre, gyorsabban dobogó szívre és emelkedő vérnyomásra is számíthatunk.

Ha a fenti tüneteket észleled, illetve ha azon kapod az állatot, hogy csokoládét evett, mindenképpen állatorvoshoz kell fordulni. Hagyományos értelemben vett ellenszer nem létezik, de az állatorvos megmentheti a kedvencedet.

A csokoládémérgezés halálos lehet a kutyára nézve, így vedd nagyon komolyan! Ha lehet, előzd meg a bajt: próbáld ügyelni, hogy a kutya ne férhesen hozzá csokoládéhoz, még ünnepnapokon se! Ne etess velük csokoládét, de ha mégis így szeretnéd kényeztetni, akkor kifejezetten ebek számára készült kutyacsokoládét adj neki! Ez a csökkentett kakaótartalma miatt nem jelent rá veszélyt.

Művészet

Egy idős hölgy nézegeti a képeket a múzeumban. Odalép hozzá a teremőr:

– Hölgyem, elkalauzolhatom egy kicsit a képek között?

– Á, köszönöm, nem kell, én nagyon jól ismerem a művészetet! – háborodik fel a nő.

– Ez itt mindjárt egy Van Gogh!

– Nem asszonyom, ez egy Goya!

– Ismerem én, csak összekevertem – vörösödik el a hölgy. – De ez itt biztosan egy Rembrandt!

– Dehogya, az egy Rubens! – mondja a teremőr.

A nő most már feldühödik:

– De ezt nézze meg, bármiben lefogadom, hogy ez az absztrakt itt biztosan Picaso! – kiáltja.

– Nem asszonyom, az egy tükör – mosolyodik el a teremőr.

Borotválás

A kezdő borbély borotválás közben többször megvágja a vendéget. Szegény vendég így szól a borbélyhoz:

– Legalább legyen sportszerű, adjon nekem is egy borotvát, hogy védekezhessenek!

Okos kérdés

– A vakond naponta annyit eszik, mint amennyi a testsúlya – magyarázza a tanár néni.

Mire Pistike közbeszó:

– És honnan tudja a vakond, hogy mennyi a súlya?

Buli

A házibuliban odamegy a fiú a magányos lányhoz:

– Szia! Veled senki sem táncol?!

– Nem...

– Akkor feltennéd a virslit főni?

Ravasz

Matematikaóra:

– Julcsika, mondj egy kétjegyű számot!

– 18.

– Jó, most mondd fordítva!

– 81.

– Ügyes vagy! Na most Peti, mondj te!

– 45.

– Jó, most fordítva!

– 54.

– Nagyon jó, most te Móricka!

– 33.

Matektanár

A matektanár bemegy a patikába:

– Kérek egy doboz B12-es vitamintablettát.

– Sajnos az éppen elfogyott.

– És milyen van még?

– Csak B6-os.

– Akkor kérek abból kettőt.

Mi a különbség?

– Mi a különbség az óra és a térkép között?

– Az órán ott van dél, ahol a térképen észak.

Vadászat

Nagypapa dicsekszik az unokáknak a vadászmélységeivel.

– Afrikában vadásztál, nagypapa?

– Igen, kisunokám!

– És mit lőttél?

– Hát sok zebrát, oroszlánt, meg nóplizt.

– Nópliz? Az milyen állat?

– Fekete a bőre, két lábon jár, és azt mondogatja, hogy: „No please, no please!”

Szöke

– Milyen nevet ad a szöke nő a zebrájának?

– ???

– Pöttyös.

Jean

– Hány óra van magánál Jean?

– Hat, uram!

– Jean, akkor adjon el ötöt, nekünk egy óra is elég.

Piramis

– Mire vár a szöke nő a piramis lábánál?

– ???

– Hogy elinduljon a mozgólépcső!

Könyvek

A skót sorra pakolja le a könyveket a polcra egy dobozba. Megkérdezi a felesége:

– Hát te, mit csinálsz?

– Jönnek vendégségbe McDermot-ék.

– Na és? Gondolod, hogy ellopják a könyveket?

– Nem. Felismerik.

Macska és egér

A macska és az egér bemennek a kávéházba. A pincér kimegy és kérdezi:

– Mit hozhatok Önnek uram?

Egér:

– Mondjuk, egy kis sajttortát és 3 dl kólát.

Odafordul a pincér a mácskához:

– És Önnek uram?

Macska:

– Á, nekem csak egy kis tejszínhabot az egérre!

Agresszív kismalac

Az agresszív kismalac pizzát rendel. Megkérdezi tőle az eladó:

– Mivel kéred kismalac?

– Mivel éhes vagyok!

Mi az?

– Mi az? Fán van, zöld és brekeg?

– ???

– Mókus, zöld kabátban idegen nyelvet tanul.

Ékszer

Két rabló az ékszerbolt előtt néz a kirakaton egy különleges gyémánt nyakláncot.

– Szerinted mennyit kapnánk ezért az ékszerért? – kérdezi az egyik. Erre a másik:

– Úgy 5-6 évet.

Rajzóra

Rajzóra van az iskolában, kérdi a tanár:

– Móricka te mit rajzoltál?

– Egy tehenet, amelyik a mezőn legel.

– Na de Móricka, teljesen üres a papírod, hol van itt a tehen?

– Az előbb mondtam: elment a mezőre legelni!

Tűzvédelmi oktatás

A tűzoltóság oktatást tart az óvodában. A bemutató után a tűzoltó felteszi a kérdést:

– No gyerekek, mit csináltok, ha ég a kabátotok?

Mire az egyik kisfiú:

– Nem veszem fel.

Képzeld el

Móricka hazaér az iskolából és így szól:

– Anya, képzeld el, hogy kaptam egy ötöst.

– Tényleg?

– Nem, csak képzeld el.

Messziről jött ember

– Hogyan ismered meg a messziről jött embert?

– Közelről!

Segítség

– Légy szíves, vezess át az utca másik oldalára! – szólít meg egy vastag szemüveget viselő néni egy kisfiút.

– Szívesen. Ott tetszik lakni?

– Nem, ott parkol a kocsim.

Sivatagban

Két indián megy a sivatagban, nemskára azt veszik észre, hogy eltévedtek. Azt mondja az egyik:

– Lőj egyet, hátha valaki meghallja!

Mennek tovább, de semmi jel.

Kis idő múlva újra megszólal az első:

– Lőj még egyet, hátha valaki meghallja.

Mennek tovább, de ugyancsak semmi.

Harmadszor is szól:

– Lőj még egyet!

Mire a másik:

– Lőnék, de már nincsen nyílvevesszőm!

Zenész

Egy férfi bemegy egy étterembe. Azt mondja:

– Ha adnak nekem két üveg bort ingyen, zongorázni fog maguknak a kutyám.

Adnak neki. Leülteti a kiskutyát a zongorához. Az játszik öt percet, mire beront egy nagy kutya és kiviszi. Megkérdezi a pincér:

– Hát ez meg mi volt?

– Csak az anyja. Ő azt akarta, hogy orvos legyen belőle.

Agresszív kismalac I.

Az agresszív kismalac beszorul a kamionjával a híd alá.

Meglátja a rendőr és odasétál:

– Mi van, Malacka, beszorultál?

– NEM! HIDAT SZÁLLÍTOK!

Agresszív kismalac II.

Az agresszív kismalac betéved egy falusi kovácsműhelybe, épp akkor készül el az új patkó, de még meleg. Mire az agresszív kismalac:

– Megnézhetem ezt a patkót?

– Hát persze.

Az agresszív kismalac fel is veszi, de abban a pillanatban el is dobja, mert forró!

Mire a kovács:

– Mi van, meleg volt?

– Nem, én ilyen gyorsan tudok patkót nézni!!!

Nyuszika

Bemegy a nyuszika a kocsmába.

– Ki akar verekedni?

Feláll a medve:

– Én!

– Jó maci, akkor te velem vagy!

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Kezdjük azonnal a 27. számunkban (szeptember 24.) feltett kérdésre vonatkozó helyes válasszal: Zenta és A révész. Sok helyes választ küldtetek – Zentáról is több érkezett –, többen fényképet is mellékeltek, amelyek ennél a szobornál készültek. Bízom benne, hogy a helyesen válaszolók azt is tudják, hogy ez a szép szó mögött egy foglalkozás áll. Kevesen üzik, de ma is vannak révészek, vagyis olyan személyek, akik a folyó két partja közt rendszeresen ingáznak, kisebb hajókat, kompokat irányítva. A helyes választ beküldők közül a szerencse ezúttal a torontálvásárhelyi (Debelyacsa) **Szikora Teodóra**ra, a Moša Pijade iskola nyolcadikosára mosolygott (a képen balról). Könyvjutalmát október elején postázzuk.

Újabb kérdésünk nem csak az állatbarátokhoz szól. A képen egy igen elterjedt kutyafajtát láthattok, melyet a szakmabeliek az őshonos magyar kutyafajták közé sorolnak. Mi a kutyafajta neve? A legszerencsésebb játékosunk könyvjutalomban részesül. Ha tudjátok a helyes választ, küldjétek be mielőbb a címünkre! Jelentkezéseket **október 13-áig fogadjuk levélcímünkön: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad vagy a jopajtas.szerk@magyarszo.com e-mail címen.** A beküldők figyelmét felhívjuk, nevük mellett tüntessék fel osztályuk, iskolájuk, lakhelyük nevét és címét. Köszönjük!

Két iskola barátkozása Óbecsén

Beszélggettünk, játszottunk és barátkoztunk – mottóval tartottak közös szerb órát az óbecsei Petőfi Sándor általános iskola 2. b és 4. b osztályának tanulói a szintén óbecsei Sever Đurkić iskola 3. és 4. osztályosaival. A petőfiseket látták vendégül a másik iskola tanulói. Beszélgettek a barátságáról, az igaz barátőről, barátról, keresztretjvényeket oldottak meg csoportokban és énekeltek. A diákok és tanárnők: **Stela Tadein** és **Danka Jovanović** elégedettséggel zárták le a közös délutánt. Közösen megbeszéltek, hogy a következő találkozó a Petőfiiben lesz.

Csernyák Szilvia tanítónő

Az autómentes nap eredményes megrajzolói

Sikeresen szerepeltek a nagyikikindai Szent Száva iskola tanulói a Városom autó nélkül elnevezésű, egész Európára kiterjedő képzőművészeti versenyen, melyet Szerbiában is megszervezték. A nagyikikindaiak Újvidéken vették át kiérdemelt díjaikat, ugyanis a hetedik-es nyolcadikos vetélkedők között **Torony Roberta** második, **Kovács Tímea** és **Marton Dániel** harmadik helyezést ért el, mindhárman nyolcadikosok. Különdíjban részesült az iskola rajztanára: **Volas Cibula Eleonóra**.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

68 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Viktor Rajnai Anita** ■ Állandó külmunkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Botza Gyarmati Krisztina, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Kis Laura, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem őrünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com